

Věstník

Ročník **2008**

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 6

Vydáno: 28. LISTOPADU 2008

Cena: 134 Kč

OBSAH:

ZPRÁVY A SDĚLENÍ

1. Metodický pokyn pro postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím ..... str. 5
2. Doplnění a změna metodického opatření č. 6/2003 Ministerstva zdravotnictví „Standard značení transfuzních přípravků“ ..... str. 8
3. Kriteria pro laboratoře stanovující koncentraci alkoholu v krvi ..... str. 9
4. Specifické léčebné programy červenec-září 2008 ..... str. 11
5. Metodický pokyn k vyhlášce č. 39/2005 Sb. pro studijní obor všeobecná sestra ..... str. 12
6. Uveřejňování výběrových řízení na vedoucí pracovní místa na úřední desce ..... str. 33
7. Statut a jednací řád Akreditační komise Ministerstva zdravotnictví ..... str. 34
8. Rámcový vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti v oboru urgentní medicína pro zdravotnické záchranáře ..... str. 39
9. Metodický pokyn k přípravě a realizaci vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu (zpracování žádosti, průběh, realizace, započítávání a ukončení AKK) ..... str. 50
10. Traumatologická péče v České republice ..... str. 55

1.**METODICKÝ POKYN MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ PRO POSTUP LÉKAŘŮ
PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE OSOBÁM OHROŽENÝM DOMÁCÍM NÁSILÍM**

Ve snaze sjednotit postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím (dále jen „ohrožená osoba“) vydává Ministerstvo zdravotnictví tento doporučující metodický pokyn, podle kterého lze postupovat i v případě pouhého podezření na ohroženou osobu a který lze využít i při postupu jiných zdravotnických pracovníků:

Čl. 1**Domácí násilí**

1.1. Za domácí násilí lze považovat fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi intimními partnery, tj. manžely, druhy apod.,

1.1.1. ke kterému dochází ve společně obývaném bytě nebo domě, tedy v soukromí, mimo kontrolu veřejnosti,

1.1.2. ke kterému dochází opakovaně,

1.1.3. intenzita násilných incidentů se zpravidla stupňuje.

1.2. Širší pojem „domácího násilí“ zahrnuje také násilí páchané na dětech a násilí páchané na seniorech žijících ve společně obývaném bytě nebo domě.

1.2.1. Domácí násilí ve vztahu k dětem má 3 formy:

1.2.1.1. syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte (sy CAN) – postup v souladu s metodickým opatřením „Postup lékařů primární péče při podezření ze sy. CAN“, Věstník MZ, částka 3, květen 2008.

1.2.1.2. děti v roli svědků násilí mezi partnery / rodiči*),

1.2.1.3. agresivní chování dětí vůči členům rodiny.

*) Děti v roli svědků domácího násilí se považují za týrané, zneužívané a zanedbávané.

1.3. Domácí násilí je vždy akt jednostranný, násilná osoba a ohrožená osoba si nikdy nemění role.

Čl.2**Známky podezření na osobu ohroženou domácím násilím.**

2.1. Mezi známky podezření na ohroženou osobu patří zejména:

2.1.1. Vícečetná poranění, zvláště hlavy, obličeje a krku.

2.1.2. Jakékoli poranění ženy během těhotenství, zvláště zranění břicha a prsou.

2.1.3. Četná obranná poranění.

2.1.4. Delší časový úsek mezi vznikem poranění a vyhledáním zdravotní péče.

2.1.5. Neuspokojivá vysvětlení vzniku poranění.

2.1.6. Opakovaná poranění v anamnéze.

2.1.7. Neurčité psycho-somatické stesky.

2.1.8. Psychické problémy jako deprese, sebevražedné představy, úzkost, poruchy spánku.

2.1.9. Závislost na pomoci.

Čl. 3

Postup lékaře při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím

3.1. Anamnéza

- 3.1.1. S ohroženou osobou není vhodné hovořit v přítomnosti jiných osob, zejména partnerů či příbuzných ohrožené osoby.
- 3.1.2. Ohrožená osoba většinou z vlastní iniciativy nesdělí informace o svém problému, ale pouze na základě cílených dotazů.
- 3.1.3. Dotazy jsou zaměřené zejména na zjištění okolností vzniku poranění nebo obtíží včetně přesných časových údajů, zjištění nebo vyloučení zavinění poranění nebo obtíží druhou osobou, zjištění nebo vyloučení opakování poranění nebo obtíží v minulosti, zjištění nebo vyloučení znásilnění.

3.2. Vyšetření

Ve spolupráci s ostatními odborníky je provedeno mimo jiné:

- 3.2.1. Vyšetření poranění nebo obtíží včetně poranění staršího data.
- 3.2.2. Vyloučení nebo potvrzení požití omamných látek.
- 3.2.3. Vyloučení nebo potvrzení znásilnění.

3.3. Léčba a další opatření

- 3.3.1. Na základě stanovené diagnózy je poskytnuta odpovídající léčba poranění nebo obtíží, a to v interdisciplinární spolupráci s dalšími odborníky.
- 3.3.2. Osobě ohrožené jsou předány kontakty na příslušné organizace dle přílohy.
- 3.3.3. Osobě ohrožené je vždy doporučeno kontrolní vyšetření zdravotního stavu.

Čl. 4

Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím

4.1. Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené je dostatečně podrobný a obsahuje mimo jiné:

- 4.1.1. Všechny okolnosti vzniku poranění nebo obtíží uváděné osobou ohroženou včetně časových údajů a případného uvedení totožnosti násilné osoby.
- 4.1.2. Podrobný záznam o celkovém vyšetření osoby ohrožené včetně lokalizace a popisu případného poranění s využitím „dokumentace případů domácího násilí“ uvedené v příloze a doplněním případnou fotodokumentací.
- 4.1.3. Záznam o všech provedených úkonech včetně příslušných opatření.

Čl. 5

Poskytování zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím a oznamovací povinnost

5.1. Novelou zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, provedenou zákonem č. 91/2004 Sb., byla zakotvena skutková podstata trestného činu uvedená v ust. § 215 a. Jedná se o skutkovou podstatu trestného činu „Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“. Daná skutková podstata nepodléhá (ve smyslu § 167 nebo § 168 trestního zákona) oznamovací povinnosti.

5.2. Při zjištění týrání nebo zneužívání dětí v rodině osoby ohrožené je případ oznámen příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí, nebo je sdělen na základě výzvy orgánů sociálně právní ochrany dětí, a to v souladu s § 10 nebo § 53 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Dále je případ oznámen státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v souladu s § 167 nebo § 168 v návaznosti na § 215 trestního zákona, kdy oznamovací povinnost se vztahuje na týrání svěřené osoby.

* * *

Zrušuje se metodické opatření „Postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím“ zveřejněné ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví v částce 3 z dubna roku 2006.

Mudr. Tomáš Julínek, MBA
ministr zdravotnictví

Příloha:

Důležité kontakty

Pokud jste obětí domácího násilí (DN) neváhejte vyhledat radu, podporu a pomoc.

Tabulka č. 1: Kontakty na organizace v případě DN

Organizace	kontakt	poznámka
Policie ČR	158	- nonstop
Záchranná služba	155	- nonstop
Tísňové volání	112	Jednotné evropské číslo
Zdravotnické zařízení	viz zlaté stránky	dle volby či místa bydliště
OSPOD	viz zlaté stránky	Orgán sociálně právní ochrany dětí, dle místa bydliště
DONA linka	251 511 313	- nonstop Telefonická pomoc osobám ohroženým DN, která poskytne další kontakty
ROSA	241 432 466 602 246 102	Centrum pro týrané a osamělé ženy, azylové ubytování s utajenou adresou
Bílý kruh bezpečí	257 317 110	- nonstop Pomoc obětem trestných činů
ProFem o.p.s.	224 910 744	- Úterý: 9.00 -11.00 hod. - Středa: 18.30 - 20.30 hod. Telefonická právní poradna a právní zastupování pro osoby ohrožené DN
ACORUS	283 892 772	- nonstop
Magdala	737 234 078	- nonstop
SPONDEA Brno	541 235 511 739 078 078	- nonstop www.Spondea.Cz
Linka důvěry RIAPS	222 580 697	- nonstop
Linka důvěry	viz zlaté stránky	
Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy	viz zlaté stránky	
Azylové domy		Kontakt na azylové domy poskytne příslušný sociální odbor dle místa bydliště, či DONA linka
Centrum krizové intervence	284 016 666	- nonstop Adresář intervenčních center v ČR – viz. tabulka č. 2

Tabulka č. 2.: Adresář intervenčních center (IC) v ČR (stav k červenci 2008)

IC	ADRESA	TELEFON	E-MAIL	WWW STRÁNKY
BRNO	Sýpka 25 613 00 Brno	541 213 732 nonstop: 739 078 078	donacentrum@donacentrum.cz	www.donacentrum.cz
ČESKÉ BUDĚJOVICE	Kanovnická 11 370 01 České Budějovice	386 323 016 603 281 300	intervencnicentrum@charitacb.cz	www.charitacb.cz
HRADEC KRÁLOVÉ	Velké náměstí 34 500 03 Hradec Králové	495 530 033 774 591 383	intervencnicentrum@hk.caritas.cz	www.hk.caritas.cz/ochhk
JIHLAVA	Pod Příkopem 4 586 01 Jihlava	567 215 532 606 520 546	ic.vysocina@volny.cz	www.psychocentrum.cz
LIBEREC	Tanvaldská 269 463 11 Liberec 30	482 311 632 602 410 612	info.ic@csslk.cz	www.csslk.cz
MSK I. – OSTRAVA	28. října 124 702 00 Ostrava	597 489 207 597 489 204 (fax)	ic.ostrava@bkb.cz	www.bkb.czwww. donalinka.cz
MSK II. – OSTRAVA	Opletalova 4 736 01 Havířov	596 611 239 739 500 634	ic.ostrava@slezskadiakonie.cz	www.slezskadiakonie.cz
OLOMOUC	Na Vozovce 26 779 00 Olomouc	585 754 736 774 406 453	intervencnicentrum@ssp-ol.cz	www.ssp-ol.cz
PARDUBICE	Erno Košťála 980 530 12 Pardubice	466 260 528 774 755 744	ic.pardubice@skp-centrum.cz	www.skp-centrum.cz
PLZEŇ	Cukrovarská 16 326 00 Plzeň	777 167 004	krize@dchp.cz	www.charita.cz/plzen
PRAHA	Šromova 861 198 00 Praha 9 – Černý Most	281 861 580 281 911 883 604 231 085 739 440 771	susterova@mcssp.cz	www.mcssp Praha.cz
RAKOVNÍK	Žižkovo nám.169/I 269 01 Rakovník	313 502 588 605 765 883	ic.stredocesky@seznam.cz	www.ic-rakovnik.cz
SOKOLOV	J.K.Tyla 461 356 01 Sokolov	352 661 418 736 514 095	intervencni@centrum.cz	www.ouss.cz
ÚSTÍ NAD LABEM	K Chatám 22 403 40 Ústí nad Labem	475 511 811 475 201 495 (fax)	intervencnicentrum.ul@seznam.cz	www.volny.cz/spirala.cki
ZLÍN	U Náhonu 5208 760 01 Zlín	577 018 265 774 405 682	ic.zlin@seznam.cz	www.poradnazlin.cz

Vyplňuje lékař

DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCIHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY)

ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S NEMOCNÝM

Místo, kde jste zjistili poranění, označte na schématu těla šipkou a spojte s příslušným popisem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

ÚDAJE O PACIENTOVI:

Jméno: .....

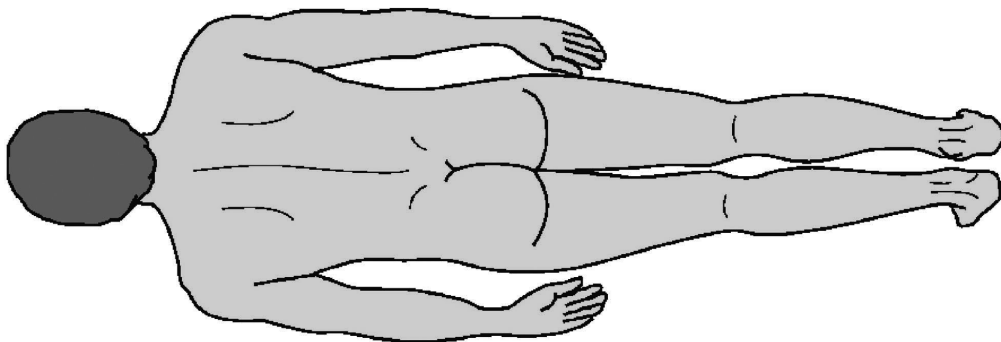
Příjmení: .....

Rodné číslo: .....

Bydliště: .....

Datum návštěvy: .....

Čas návštěvy: .....

řezná .....

kousnutím .....

tržná .....

odřenina .....

fraktura .....

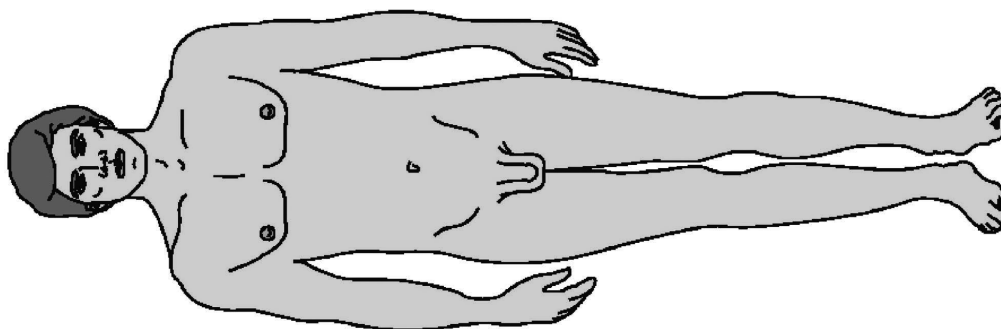
bodná .....

střelná .....

zhmožděná .....

hematom .....

jiná .....

Vyplňuje lékař

DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCIHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY)

ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S NEMOCNÝM

Místo, kde jste zjistili poranění, označte na schématu těla šipkou a spojte s příslušným popisem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

ÚDAJE O PACIENTOVI:

Jméno: .....

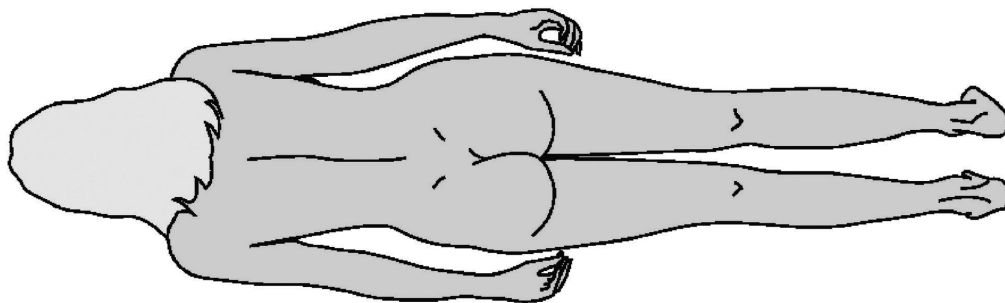
Příjmení: .....

Rodné číslo: .....

Bydliště: .....

Datum návštěvy: .....

Čas návštěvy: .....

řezná .....

kousnutím .....

tržná .....

odřevina .....

fraktura .....

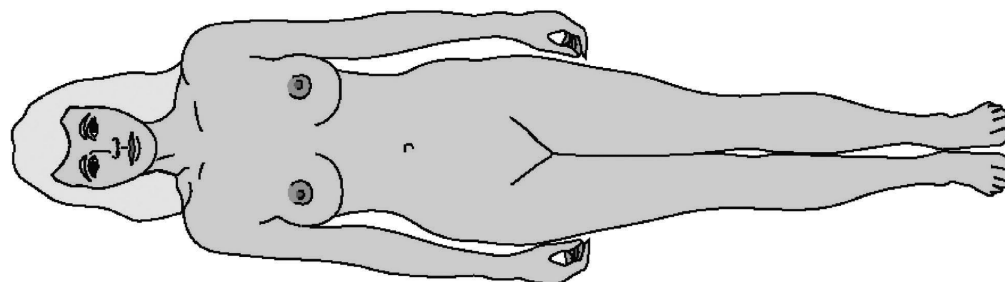
bodná .....

střelná .....

zhmožděná .....

hematom .....

jiná .....

2.

METODICKÉ OPATŘENÍ

Doplnění a změna metodického opatření č. 6/2003 Ministerstva zdravotnictví „Standard značení transfuzních přípravků (štítky propuštěných přípravků)“ v bodě 2.2. a bodě 2.10.následovně:

„Ad bod 2.2. Identifikační číslo přípravku

Skládá se ze slovní legendy uvedené před nebo nad číslem a čísla (legendou se rozumí „č.přípravku“). Pro číslo se používá minimálně 4 mm vysoký tučný tisk.

Identifikační číslo přípravku se skládá ze 2 dílčích údajů jejichž pořadí je závazné:

- identifikační kód zařízení transfuzní služby (výrobce), tj. velké tiskací písmeno „C“ a čtyři číslice
- číslo odběru v rámci ZTS. Číslo odběru zahrnuje pořadové číslo odběru v rámci roku, vročení, kód pro typ přípravku a označení dílu, tzv. porce (porce vznikne rozdělením jednoho odběru na části, bez ohledu na to, zda vzniknou stejné nebo různé přípravky). Délka čísla odběru nepřesahuje celkem 10 číslic, a to včetně dvoumístného vročení, kódu pro typ přípravku a označení dílu / porce. K označení porce se použijí poslední 2 číslice čísla odběru. ZTS garantuje jedinečnost čísla odběru během celé doby činnosti.

Příklad:

č. přípravku: C2002 0812345610

Čárový kód uvádí úplné „identifikační číslo přípravku“ bez mezer a pomlček, Code 128b nebo c, struktura pole: &Cccccnnnnnnnnnn

& ..... identifikátor

Ccccc..... identifikační kód zařízení transfuzní služby

nnnnn..... číslo odběru včetně vročení, typu přípravku a porce, max. 10 pozic

Ad bod 2.10. Doba použitelnosti

doplnit pod uvedený text :

„Příklad:

Čárový kód: Code 128b, struktura pole: &#yyyydddhhmm

&# ..... identifikátory

yyyy..... čtyřčíslí roku

ddd ..... pořadové číslo dne v roce (juliánský kalendář)

hh ..... hodina (dvojmístná)

mm ..... minuta (dvojmístná)

Není-li hodina a minuta expirace stanovena, uvede se automaticky – „2400.“

3.**KRITERIA PRO LABORATOŘE STANOVUJÍCÍ KONCENTRACI ALKOHOLU V KRVI
PRO ZDRAVOTNICKÉ A PRÁVNÍ ÚČELY DLE METODICKÉHO POKYNU PRO POSTUP PŘI
LABORATORNÍM STANOVENÍ ALKOHOLU V KRVI, UVEŘEJNĚNÉM
VE VĚSTNÍKU MZ ČR Č. 7/2006**

Rada pro akreditaci klinických laboratoří České lékařské společnosti J.E. Purkyně ve spolupráci s Českou společností soudního lékařství a soudní toxikologie předkládá kritéria, která musí splňovat laboratoře, stanovující koncentraci alkoholu v krvi

1) Pro účely zdravotnické:**1. přístrojové vybavení a prostorové podmínky**

dle Metodického pokynu (Věstník MZ ČR č.7/2006)

2. personální zajištění

vysokoškolský pracovník zodpovědný za provedení analýzy, má

a) podle zákona č. 96/2004 Sb. specializovanou způsobilost v oboru „Soudní toxikologie“ nebo „Klinická biochemie“ s absolvováním 1. části vzdělávacího programu oboru Soudní toxikologie (povinná praxe v klinické toxikologii), včetně úspěšného zvládnutí příslušného testu,

b) nebo podle zákona č. 95/2004 Sb. lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru „Klinická biochemie“ nebo „Soudní lékařství“, nebo farmaceuti se specializovanou způsobilostí v oboru „Laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví“

c) a minimálně 5 let laboratorní toxikologické praxe

3. metodika

dle „Metodického pokynu“ (Věstník MZ č.7/2006)

4. zajištění kvality výsledků

externí kontrolní testy kvality

2) Pro účely zdravotnické i právní:

Laboratoře, které chtějí být zařazeny mezi laboratoře s oprávněním Ministerstva zdravotnictví ČR stanovovat koncentraci etylalkoholu v krvi i pro potřeby právní (soudně-toxikologické laboratoře, které musí být buď organizační či úzce kooperující součástí ústavů nebo oddělení soudních lékařství), se řídí zásadními stanovisky České společnosti soudního lékařství a soudní toxikologie ČLS J. E. Purkyně a splňují následující kritéria v souladu s požadavky „Metodického pokynu“ (Věstník MZ č.7/2006) :

1. přístrojové vybavení a prostorové podmínky

a) 1 místnost pro stanovení koncentrace etylalkoholu v krvi metodou plynové chromatografie (plynový chromatograf optimálně s možností automatizované head-space techniky),

b) 1 místnost pro stanovení koncentrace etylalkoholu v krvi druhou metodou (metoda Widmarkova, enzymatická apod.),

c) administrativní úsek.

2. personální zajištění

Vysokoškolský pracovník, který je zodpovědný za provedení analýzy a interpretaci jejích výsledků, má

- a) specializovanou způsobilost v oboru „Soudní toxikologie“ podle zákona č.96/2004 Sb.,
- b) nebo podle zákona č.95/2004 Sb. specializovanou způsobilost v oboru „Soudní lékařství“,
- c) dále minimálně 8 let laboratorní toxikologické praxe na pracovišti soudní toxikologie
- d) a účastní se pravidelně kontinuálního vzdělávání v oboru.

3. metodika

Vzorek krve musí být vyšetřen dvěma na sobě nezávislými laboratorními metodami, z nichž jedna jako přísně specifická a nezastupitelná je plynová chromatografie. Jako druhé, ověřovací metody, může být použito jakékoliv jiné, sice nespecifické, ale přesné metody v souladu s požadavky „Metodického pokynu“ (Věstník MZ č.7/2006).

4. zajištění kvality výsledků

interní kontroly: v souladu se stanoviskem odborné společnosti „Pokyny pro stanovení etanolu“ (Soudní lékařství 43, č.3, 1998, str. 46),

externí kontroly : 4x ročně testy „Ethanol in serum“ pro forenzní účely GTFCH, s minim. úspěšností 75%)

Výsledky shromažďuje a kontroluje pracovník pověřený odbornou společností a archivuje je na pracovišti po dobu 10 let.

Stejně podmínky platí i pro stanovení etylalkoholu v jiném biologickém materiálu.

Kriteria vyžadovaná pro stanovení etylalkoholu pro právní účely jsou mnohem přísnější. Proto výsledky laboratoří soudně-toxikologických jsou pro potřeby zdravotnické použitelné v plné míře, v žádném případě však naopak.

V příloze je uveden seznam laboratoří, u nichž Česká společnost soudního lékařství a soudní toxikologie garantuje dodržení kritérií uvedených v bodě 2).

Seznam laboratoří kvalifikovaných pro stanovování hladiny alkoholu v krvi pro forenzní účely

1. Toxikologická laboratoř Vojenského ústavu soudního lék. ÚVN Praha
2. Toxikologická laboratoř Ústavu soudního lék. VFN Praha
3. Toxikologická laboratoř Ústavu soudního lék. FN Na Bulovce
4. Toxikologická laboratoř Ústavu soudního lék. FN Královské Vinohrady
5. Ústav soudního lék. FN Hradec Králové
6. Toxikologická laboratoř Ústavu soudního lék. FN Plzeň
7. Toxikologická laboratoř Ústavu soudního lék. FN U sv. Anny Brno
8. Toxikologická laboratoř Ústavu soudního lék. FN s poliklinikou Ostrava
9. Toxikologická laboratoř Ústavu soudního lék. FN Olomouc
10. Toxikologická laboratoř odd. soudního lék. Nemocnice České Budějovice
11. Toxikologická laboratoř odd. soudního lék. Masarykovy nemocnice Ústí nad Labem
12. Toxikologická laboratoř OKB Nemocnice Most
13. Toxikologická laboratoř odd. soudního lék. Nemocnice Sokolov
14. Oddělení pro klinickou a soudní toxikologii Krajské nem. Liberec
15. Toxikologická laboratoř odd. soudního lék. Krajská nemocnice Pardubice

4.

**SPECIFICKÉ LÉČEBNÉ PROGRAMY
ODSOUHLASENÉ MINISTERSTVEM ZDRAVOTNICTVÍ
V OBDOBÍ ČERVENEC – ZÁŘÍ 2008**

ZN: FAR-1.10.2008

REF: RNDr. Dan Nekvasil, tel: 224 972 362

Ministerstvo zdravotnictví, ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 vyhl. č. 228/2008 Sb., o registraci léčivých přípravků, zveřejňuje odsouhlasené specifické léčebné programy humánních léčivých přípravků.

ČERVENEC 2008 (P – přípravek, V – výrobce, D – distributor, PŘ – předkladatel programu, C – cíl programu a doba platnosti souhlasu)

žádný souhlas nebyl vydán

SRPEN 2008

P: TRANDATE inj. (labetaloli hydrochloridum) 5x20ml/100mg 500 balení
V: CENEXI, 52, rue Marcel et Jacques Gaucher; 94120 Fontenay-Sous-Bois, Francie – výroba, propouštění Movianto Česká republika a.s., ČR – sekundární balení
D: Aliance Healthcare, s.r.o., ČR; GEHE Pharma Praha, s.r.o., ČR; PHOENIX, lékárenský velkoobchod a.s., ČR;
PHARMOS, a.s., ČR
PŘ: GlaxoSmithKline, s.r.o., Na Pankráci 17/1685, 140 21 Praha 4
C: léčba těhotných žen, které jsou ohroženy hypertenzí (preeklampsie a eklampsie).
Pracoviště: zdravotnická zařízení ústavní péče (pracoviště GYN),
souhlas platí do 31.srpna 2010;

ZÁŘÍ 2008

P: FLUDROCORTISON SQUIBB tbl. (fludrocortisoni acetat) 100x0,1mg 8000 balení
V: Bristol-Myers Squibb Australia Pty Ltd., 556 Princes Highway, Noble Park Victoria 3174, Australia.
D: Bristol-Myers Squibb s.r.o., ČR
PŘ: Česká endokrinologická společnost ČLS JEP, Prof.MUDr.J.Marek, DrSc., předseda společnosti, III. interní klinika I.LFUK a VFN, 128 08 Praha 2
C: léčba pacientů s adrenokortikální insuficiencí (především primární – Addisonovy choroby), pacientů po operaci nadledvin, pacientů s adrenogenitálním syndromem s vysokými solnými ztrátami a pacientů s ortostatickou hypotenzí.
Pracoviště: zdravotnická zařízení ambulantní a ústavní péče (pracoviště END, včetně pediatrických END pracovišť),
souhlas platí do 31.srpna 2010;

P: PARASIDOSE SHAMPOOING šampón (phenothrinum 0,2%) 200ml 80000 balení
V: Laboratoires GILBERT, Francie
D: Newbrand s.r.o., ČR (dodávky přípravku do ČR), Biotika Bohemia s.r.o., ČR (dodávky v ČR pro další distributory, kteří dodají přípravek do lékáren: Aliance Healthcare s.r.o., ČR, GEHE Pharma Praha s.r.o., ČR, PHARMOS a.s., ČR a PHOENIX lékárenský velkoobchod a.s., ČR)
PŘ: NEWBRAND s.r.o., Církvičská 386, 264 01 Sedlčany
C: léčba pediculózy (výdej přípravku není vázán na lékařský předpis)
Pracoviště: zdravotnická zařízení ambulantní a ústavní péče, pracoviště orgánů ochrany veřejného zdraví (hygienické služby), domácí ošetření,
souhlas platí do 31.října 2009.

5.

METODICKÝ POKYN K VYHLÁŠCE č. 39/2005 Sb.

Název studijního programu:

- 5341 R Ošetrovatelství, bakalářský studijní program
- 5341-N/1. Diplomovaná všeobecná sestra, vzdělávací program pro Vyšší odborné školy zdravotnické

Název kvalifikačního studijního oboru a oboru vzdělání:

- VŠEOBECNÁ SESTRA
- DIPLOMOVANÁ VŠEOBECNÁ SESTRA

Standardní doba studia: nejméně 3 roky studia a nejméně 4 600 hodin teoretické výuky a praktického vyučování, z toho nejméně 2 300 hodin a nejvýše 3 000 hodin praktického vyučování

Forma studia:

- v bakalářském studijním programu: prezenční, distanční nebo jejich kombinace
- ve vzdělávacím programu pro Vyšší odborné školy zdravotnické: denní, večerní, dálková, distanční, kombinovaná¹⁾

I. Cíle studijního a vzdělávacího programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování přímé ošetrovatelské péče orientované na individuální potřeby jednotlivců, rodin a komunit ve zdraví i nemoci.
2. Cíle týkající se vývoje profese v přímém vztahu k Evropské strategii Světové zdravotnické organizace (dále jen SZO) pro vzdělávání všeobecných sester v interdisciplinárním a multiprofesním pojetí, v účasti na rozhodovacích procesech, v přejímání odpovědností spojených s vedením týmu.
3. Cíle týkající se vzdělání ve vztahu k jednotlivým úrovním systému zdravotní péče v České republice s přesahem do celoevropského měřítka a se zaměřením na rovný přístup jednotlivce k poskytovatelům zdravotní péče.
4. Cíle, týkající se získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka k oprávnění výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu²⁾.
5. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

¹⁾ § 44, odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 210/2000 Sb., zákona č. 147/2001 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 96/2004 Sb., zákona č. 121/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 473/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb. a zákona č. 310/2006 Sb.

§ 25, odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 158/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 624/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb.

²⁾ § 5 zákona č. 96/2004 Sb., zákona o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb. a zákona č. 111/2007 Sb.

II. Cíle studia studijního a vzdělávacího programu

1. Cíle týkající se přímého vztahu k jednotlivci, rodině a komunitě

- 1.1. Absolvent/ka je schopen/a samostatně poskytovat individuální ošetrovatelskou péči a podporu jednotlivcům (zdravým, nemocným, osobám se zdravotním postižením a umírajícím), rodinám a komunitám v souladu s přírodním a společenským prostředím, ve kterém žijí.
- 1.2. Absolvent/ka je schopen/a na základě získaných vědomostí (z ošetrovatelství, medicínských a humanitních věd) a dovedností (získaných v odborné klinické praxi) zhodnotit aktuální zdravotní stav a biopsychosociální potřeby člověka v různých věkových obdobích a v různých životních situacích.
- 1.3. Absolvent/ka je schopen/a na základě získaných vědomostí (z ošetrovatelství, medicínských a humanitních věd, informačních systémů aj.) a dovedností (získaných v odborné klinické praxi) poskytnout a zajistit všestrannou ošetrovatelskou péči o individuální potřeby člověka. Tato péče směřuje k podpoře, posílení a udržení zdraví, k prevenci vzniku onemocnění, k prevenci komplikací. V případě nevyléčitelně nemocných a umírajících je nedílnou součástí péče projevení úcty, podpory a doprovázení.
- 1.4. Absolvent/ka je schopen/a samostatného rozhodování v oblasti ošetrovatelství, která se týká: péče o zdraví, prevence vzniku onemocnění, poskytování první pomoci, ošetrovatelské péče o nemocné, o osoby se zdravotním postižením a umírající. Tato rozhodnutí dokáže zdůvodnit, obhájit a nést za ně osobní odpovědnost.

2. Cíle týkající se rozvoje profese všeobecné sestry

- 2.1. Absolvent/ka je schopen/a na základě svých vědomostí, dovedností, sociální zralosti a přístupu k jednotlivcům, rodinám a komunitám přispívat k profesionalizaci ošetrovatelství, zvyšování prestiže a postavení všeobecné sestry ve společnosti.
- 2.2. Absolvent/ka zná aktuální stav rozvoje ošetrovatelské praxe u nás i v zahraničí a je schopen/a kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje v ošetrovatelství včetně kompetencí sester při realizaci ošetrovatelské péče, výkonů a činností.
- 2.3. Absolvent/ka je schopen/a v oblasti ošetrovatelství provádět výzkumnou činnost (nebo se na ní podílet) a je schopen/a aplikovat výsledky vědeckého výzkumu ve své práci.

3. Cíle týkající se jednotlivých úrovní a oblastí systému péče o zdraví

- 3.1. Absolvent/ka se orientuje v právním rámci, který upravuje poskytování zdravotní a sociální péče a kompetence státní správy v oblasti organizace systému zdravotních a sociálních služeb.
- 3.2. Absolvent/ka chápe úlohu SZO ve světě a v Evropě. Zná výkonné orgány a administrativu Evropské unie (dále jen EU) a její úkoly ve vztahu k členským státům, respektuje direktivy a doporučení EU týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích.

III. Profil absolventa studijního a vzdělávacího programu

Výstupní znalosti a dovednosti všeobecných sester, tj. profesní kompetence všeobecných sester, jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované podle základních funkcí, které všeobecná sestra plní a vycházejí z platné legislativy ČR³⁾.

---

³⁾ § 5 odst. 3 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních a § 2 a § 4 vyhlášky č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Všeobecné sestry musí umět chránit, udržovat, navracet a podporovat zdraví osob a skupin, jejich autonomii a soběstačnost v oblasti tělesných a psychických životních funkcí s přihlédnutím k psychologické, sociální, ekonomické a kulturní odlišnosti způsobu života osob se zdravotním postižením.

Činnost všeobecných sester, které odpovídají za ošetrovatelskou péči, zahrnuje péči o jedince všech věkových kategorií, o které je pečováno ve zdravotnických zařízeních nebo ve vlastním sociálním prostředí, při akutních a chronických poruchách zdraví a při somatických a psychických potížích.

Profese všeobecné sestry zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí⁴⁾:

nezávislé – autonomní, závislé – kooperativní, kompetence všeobecné sestry v oblasti výzkumu a vývoje a dále v oblasti řízení ošetrovatelské péče.

1. Autonomní – nezávislé kompetence všeobecných sester

- 1.1. Uspokojování potřeb vzniklých v souvislosti s onemocněním
Všeobecná sestra bez odborného dohledu a bez indikace, v rozsahu své odborné způsobilosti poskytuje, případně zajišťuje základní a specializovanou ošetrovatelskou péči v souladu s právními předpisy a standardy.
  - 1.1.1. Identifikuje potřeby pacientů/klientů všech věkových skupin v oblasti tělesné, psychické, společensko-kulturní a duchovní změněné nebo vzniklé v souvislosti s poruchou zdravotního stavu jednotlivců nebo skupin nebo v souvislosti s těhotenstvím.
  - 1.1.2. Určuje vhodná opatření a sestavuje plán vhodných ošetrovatelských intervencí a dalších opatření pro uspokojování potřeb, rozvoj, zachování nebo navrácení soběstačnosti a pro zmírňování utrpení a zajištění klidného umírání a důstojné smrti.
  - 1.1.3. Vykonává ošetrovatelské intervence a další opatření nebo jejich vykonání zajišťuje prostřednictvím jiného člena týmu, případně jejich zajištění iniciuje.
  - 1.1.4. Vyhodnocuje výsledky a účinnost provedených opatření a modifikuje další ošetrovatelský plán.
- 1.2. Podpora zdraví a prevence vzniku onemocnění
  - 1.2.1. Sleduje jednotlivce, rodiny a komunity, o které pečuje z celkového hlediska, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života. Zjišťuje všechny dostupné zdroje (lidské a jiné), které jsou nutné pro zvládnutí rizik a péče a využívá je.
  - 1.2.2. Určuje opatření, která podporují zdraví nebo prevenci onemocnění a která mohou realizovat samotní jednotlivci, rodiny a skupiny nebo s pomocí jiných osob.
  - 1.2.3. Vysvětluje jednotlivcům, rodinám a skupinám, jak mohou sami své prostředí a životní styl ovlivnit, nebo jim doporučí, jak je změnit.
  - 1.2.4. Motivuje jednotlivce, rodiny a skupiny k tomu, aby změnili v případě potřeby svůj životní styl.
  - 1.2.5. Podílí se na vyhodnocování výsledků provedených opatření nebo sama toto vyhodnocení provádí.
- 1.3. Zdravotní výchova a poskytování informací
  - 1.3.1. Zprostředkovává jednotlivcům, rodinám, skupinám a jejich příbuzným potřebné informace v přiměřené formě z hlediska svých kompetencí a stará se o to, aby tyto informace byly srozumitelné a aby mohla dosažené výsledky v informovanosti klientů/pacientů vyhodnotit.
  - 1.3.2. Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví a prevence a hodnotí výsledky těchto programů.
  - 1.3.3. Podílí se na vzdělávání ošetrovatelského personálu a jiných pracovníků ve zdravotnictví.
  - 1.3.4. Podílí se na kvalifikačním a postkvalifikačním vzdělávání zdravotnických pracovníků.

---

⁴⁾ podrobné vymezení jednotlivých činností je vymezeno vyhláškou č. 424/2004 Sb.

2. Kooperativní – závislé kompetence sester

- 2.1. Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním a multiprofesionálním týmu, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu zdraví pacienta/klienta.
- 2.2. Provádí vyšetření a léčebná opatření, která indikuje lékař.
- 2.3. Zná a dodržuje hranice svých rolí a kompetencí a pokud je to nutné, požádá o spolupráci kompetentní odborníky.

3. Kompetence sester ve výzkumu a vývoji v oblasti ošetrovatelství

- 3.1. Kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu.
- 3.2. Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti ošetrovatelství nebo výzkum sama provádí a k tomu využívá všech dostupných informačních zdrojů.
- 3.3. Podílí se na výzkumu v multidisciplinárním týmu.
- 3.4. Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality celkové péče.
- 3.5. Usiluje o svůj další odborný růst v rámci postgraduálního a kontinuálního celoživotního vzdělávání.

4. Kompetence sester v oblasti řízení ošetrovatelské péče

- 4.1. Rozezná rizika pro zdraví spadající do oblasti ošetrovatelské péče a provádí nezbytná opatření k zamezení působení těchto rizik.
- 4.2. Pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky.
- 4.3. Při výkonu svých činností sleduje jejich efektivitu a náklady.
- 4.4. Vzdělává, kontroluje a hodnotí podřízené pracovníky.
- 4.5. Efektivně ovládá nové informační a komunikační technologie.
- 4.6. Účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají ošetrovatelství.

Všechny tyto úkoly musí být plněny v souladu s platnými právními normami, etickými principy a profesními standardy, které platí pro sestry odpovídající za všeobecnou ošetrovatelskou péči ve státě, v němž svoji profesní činnost vykonávají.

IV. Podmínky kvalifikačního vzdělávání:

1. Vstupní podmínky

Podmínky k přijetí do studijního a vzdělávacího programu, které je uchazeč/ka o studium povinen/a splnit:

- 1.1. Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á úspěšně ukončil/a středoškolské vzdělání maturitní zkouškou opravňující ke vstupu na vysokou školu a na vyšší odbornou školu a splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy⁵⁾ nebo vyšší odborné školy⁶⁾.
- 1.2. Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, které jsou v souladu s platnými právními předpisy⁷⁾.

⁵⁾ § 48 a násl. zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách

⁶⁾ § 93 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a aktualizovaném znění

⁷⁾ podle směrnice č. 49/1967 Věstníku MZ ČSR (reg.) v částce 2/1968 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění směrnice MZ ČSR č. 17/1970 Věstníku MZ ČSR (reg.) v částce 20/1970 Sb., vyhlášky MPSV č. 31/1993 Sb. a zákona č. 61/2000 Sb. a podle nařízení vlády č. 224/2007 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění nařízení vlády č. 18/2006 Sb. a podle nařízení vlády č. 224/2007 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 69/2004 Sb., soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění nařízení vlády č. 18/2006 Sb.

- 1.3. Cizinci mohou studovat ve studijním programu po splnění požadavků, které na ně právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy kladou.

2. Průběžné podmínky

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia určují:

- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se zkušebním a studijním řádem vysoké školy,
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy.

3. Výstupní podmínky, ukončování studia⁸⁾

Způsob a podmínky kontroly studia a ukončení studia vymezují:

- studijní program, studijní plán, zkušební řád vysoké školy,
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy.

- 3.1 Podmínkou uzavření studia je dosažení cílů studijního a vzdělávacího programu, získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě (tj. předměty povinné, povinně volitelné a volitelné) a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia.

- 3.2 Vysokoškolské vzdělávání se ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se skládá z:

- 3.2.1 obhajoby závěrečné práce.

- 3.2.2 zkoušky z předmětů:

- ošetřovatelství (teorie ošetřovatelství, ošetřovatelský proces a potřeby člověka, multikulturní ošetřovatelství, výzkum v ošetřovatelství)
- ošetřovatelství v klinických oborech
- humanitní vědy (psychologie, pedagogika, etika v ošetřovatelství)

- 3.3 Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem, které se skládá z:

- 3.3.1 obhajoby absolventské práce

- 3.3.2 teoretické zkoušky z předmětů:

- ošetřovatelství (teorie ošetřovatelství, ošetřovatelský proces a potřeby člověka, multikulturní ošetřovatelství, výzkum v ošetřovatelství)
- ošetřovatelství v klinických oborech
- humanitní vědy (psychologie, pedagogika, etika v ošetřovatelství)

- 3.3.3. zkoušky z cizího jazyka

---

⁸⁾ § 55 zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách a § 101, §102 a § 103 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon

Povinné základní předměty – kategorie A

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin ⁹⁾ :
Etika	17
Filozofie	13
Zdravotnické právo ve vztahu k ošetrovatelství	15
Management	16
Ekonomika a pojišřovnictví	6
Veřejné zdravotnictví	17
Zdravý životní styl	9
Ochrana veřejného zdraví	9
Obecná a vývojová psychologie	25
Zdravotnická psychologie	13
Základy pedagogiky a edukace v ošetrovatelství	15
Komunikace	29
Sociologie	12
Anatomie	34
Fyziologie	18
Patologie	18
Biofyzika	12
Mikrobiologie a imunologie	25
Biochemie	13
Hematologie	10
Genetika	8
Farmakologie	12
Výživa a dietetika	7
Klinická propedeutika	18
Radiologie a nukleární medicína	13
Odborná latinská terminologie	17
Informační systémy ve zdravotnictví	17

Povinné oborové předměty – kategorie A

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin ⁹⁾ :
1. První pomoc	12
2. Ošetrovatelství:	
- Teorie ošetrovatelství	17
- Ošetrovatelský proces a potřeby člověka	42
- Ošetrovatelské postupy	24
- Multikulturní ošetrovatelství	12
- Výzkum v ošetrovatelství	16
- Komunitní péče	12
- Rehabilitační ošetrovatelství	24

⁹⁾ Celkový počet hodin teoretické výuky je nejméně 2 300 hodin.

3. Ošetrovatelství v klinických oborech:	
- Ošetrovatelská péče o nemocné v interních oborech	57
- Ošetrovatelská péče o nemocné v chirurgických oborech	50
- Ošetrovatelská péče o dítě	50
- Ošetrovatelská péče o nemocné v gynekologii a porodnictví	24
- Ošetrovatelská péče o nemocné s duševními poruchami	18
- Ošetrovatelská péče o nemocné v neurologii	12
- Ošetrovatelská péče o nemocné s onkologickými chorobami	15
- Paliativní péče	10
- Ošetrovatelská péče o seniory	15
- Ošetrovatelská péče v oftalmologii	7
- Ošetrovatelská péče v otorinolaryngologii	7
- Ošetrovatelská péče v dermatovenerologii	7
- Ošetrovatelská péče ve stomatologii	7
4. Odborná ošetrovatelská praxe:	
Doporučená pracoviště pro odbornou praxi:	Minimální počet hodin ¹⁰⁾ :
- chirurgické oddělení	160
- interní oddělení , LDN, ošetrovatelská lůžka pro seniory	180
- dětské oddělení	100
- gynekologicko porodnické oddělení	40
- intenzivní péče	40
- psychiatrie	60
- komunitní péče	40
- další lékařské obory	40

¹⁰⁾ Celkový počet hodin praktického vyučování je nejméně 2 300 a nejvýše 3 000 hodin.

Povinně volitelné předměty – kategorie B

Vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný klinický obor.

Podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro ošetrovatelské disciplíny.

Volitelné předměty – kategorie C

Vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru.

Podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro ošetrovatelské disciplíny.

Odborná ošetrovatelská praxe:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
740 hodin	920 hodin	640 hodin	2300 hodin

Délka 1 hodiny praktické výuky v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 minut.

Předměty národního standardu oboru všeobecná sestra jsou v souladu s požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb. (viz. příloha č. 1).

Doporučuje se, aby předměty byly sestaveny v tématicky uspořádaných celcích – modulech. Jeden předmět může být součástí více modulů.

Povinné základní předměty – kategorie A

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření studijního nebo učebního plánu. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury zpracuje a předkládá samostatně vysoká škola nebo vyšší odborná škola v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu: ETIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Zaměřuje se na etické otázky vykonávání ošetrovatelské profese, seznamuje s integrací etických principů do Etického kodexu nelékařského zdravotnického pracovníka, dotýká se i etických dilemat v jednání a chování zdravotnických profesionálů vůči pacientům/klientům. Pomáhá studentům najít a formulovat vlastní etická východiska a schopnost je obhájit.

Název studijního předmětu: FILOZOFIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický základ pro vytvoření hodnotového systému v ošetrovatelství. Uvádí do problematiky filozofie a jejího vztahu k vědě, vědění, hodnocení a jednání. Objasňuje základní pojmy vztahující se k holistickému pojetí člověka, rodiny a společnosti.

Název studijního předmětu: ZDRAVOTNICKÉ PRÁVO VE VZTAHU K OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko – praktický, zaměřený na právo a legislativu. Seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotní a sociální péče, včetně práv a povinností zdravotnických pracovníků, pacientů/ klientů a orgánů státní správy. Využívá příkladů z praxe a judikátů.

Název studijního předmětu: MANAGEMENT

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základy moderního managementu v oblasti materiálních a personálních zdrojů, vytvářením strategií řízení kvality v systémech zdravotní a sociální péče. Studenti se naučí teorii řízení kvality, metodikám vypracování standardů ošetrovatelské péče a metodám auditní činnosti.

Název studijního předmětu: EKONOMIKA A POJIŠŤOVNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje orientaci ve zdravotnicko-ekonomické problematice. Informuje studenty o způsobu úhrady zdravotní péče a o podnikatelské činnosti ve zdravotnictví a ekonomických aspektech tohoto podnikání.

Název studijního předmětu: VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty se zdravotní politikou SZO a její realizací na úrovni našeho státu, dále s druhy a formami zdravotních služeb a podmínkami jejich poskytování ve zdravotnických zařízeních. Součástí je mezinárodní klasifikace a zdravotnická statistika.

Název studijního předmětu: ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studentům umožňuje získat profesní znalosti a dovednosti z oblasti podpory a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích života. Seznámí s efektivní edukací a poskytováním informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit.

Název studijního předmětu: OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví. Seznamuje studenta s obecnou epidemiolo-

gii a epidemiologickými metodami práce, prevencí nozokomiálních nákaz, problematikou drogové závislosti – s jejími riziky, prevencí a léčbou a následnou péčí při závislosti.

Název studijního předmětu: OBECNÁ A VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Poskytuje informace o typických způsobech prožívání, uvažování i chování v jednotlivých fázích lidského života. Předmět formuje vztah k povolání, rozvíjí profesní kompetence a učí studenty aplikovat psychologické teorie v praxi.

Název studijního předmětu: ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Řeší problematiku psychologie nemocných. Směřuje ke kvalitnějšímu poznání nemocného a k pochopení jeho potřeb i problémů, které mu nemoc přináší. Prohlubuje poznatky, které jsou důležité pro profesionální zvládnutí náročných situací v péči o nemocné, osoby se zdravotním postižením a umírající jedince.

Název studijního předmětu: ZÁKLADY PEDAGOGIKY A EDUKACE V OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a je zaměřen na získání základních vědomostí z pedagogiky a didaktiky a jejich využití při výchovném působení sestry na jedince, rodinu, komunitu a účastníky kvalifikačního a celoživotního vzdělávání. Sestra se naučí prakticky aplikovat edukační činnost nejen u klientů, ale i dalších členů zdravotnického týmu.

Název studijního předmětu: KOMUNIKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností sestry při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta a pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální potřeby. Naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace nejen s pacienty, ale i se spolupracovníky popř. s rodinnými příslušníky a dalšími osobami.

Název studijního předmětu: SOCIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k medicíně a ošetrovatelství. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, získá poznatky a sociálních vztazích v rodině a profesní skupině, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi.

Název studijního předmětu: ANATOMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se stavbou a terminologií anatomických struktur a orgánových systémů lidského těla. Na poznatky anatomie navazují předměty fyziologie a patologie.

Název studijního předmětu: FYZIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Navazuje na poznatky získané v anatomii. Seznamuje s fyziologickými funkcemi jednotlivých orgánových systémů a organismu jako celku.

Název studijního předmětu: PATOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje studentům obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a organismu. Zahnuje oblast patologické anatomie a patologické fyziologie.

Název studijního předmětu: BIOFYZIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se základy biofyziky a jejím využitím v oblasti medicínských diagnostických a léčebných metod. Studenti získají základní informace o fyzikálních odlišnostech jednotlivých metod a jejich biologických účincích. Seznámí se s jednotlivými druhy těchto metod a přístroji, kterými jsou tato vyšetření prováděna.

Název studijního předmětu: MIKROBIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako tématický teoreticko-praktický celek. Studenti se seznámí s nejdůležitějšími obecnými vlastnostmi mikroorganismů. Předmět poskytne základní strukturu poznatků z bakteriologie, virologie, parazitologie a mykologie. Studenti se seznámí se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti, získají podrobné znalosti o zásadách správného odběru a zasílání infekčního materiálu, seznámí se s nejdůležitějšími laboratorními mikrobiologickými vyšetřovacími metodami.

Název studijního předmětu: IMUNOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Seznamuje se základními poznatky z oblasti imunologie, imunity organismu a očkování. Dále seznamuje studenty se základními imunologickými technikami, vyšetřeními a léčbou.

Název studijního předmětu: BIOCHEMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základními poznatky z oblasti biochemie. Informuje o biochemické rovnováze vnitřního prostředí organismu a jeho změnách v souvislosti s různými druhy onemocnění a poruch. Důležitou součástí jsou informace o metodách a technikách odběru biologického materiálu, jeho označování, uchovávání a odesílání ke zpracování do laboratoří. Seznamuje studenty s jednoduchými orientačními metodami biochemických vyšetření.

Název studijního předmětu: HEMATOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základními poznatky z oblasti klinické hematologie. Podává informace o základních a speciálních vyšetřovacích metodách v hematologii, seznamuje se způsobem odběru krve pro hematologická vyšetření. Objasňuje základní principy transfuzního lékařství, seznamuje s laboratorními metodami užívanými v transfuzním lékařství, s výrobou transfuzních přípravků a indikacemi pro jejich aplikaci, s potransfuzními komplikacemi.

Název studijního předmětu: GENETIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními principy genetiky, dědičnosti na úrovni molekul, buněk a organismů s důrazem na lidskou genetiku. Součástí předmětu jsou informace o genealogických a cytologických vyšetřeních.

Název studijního předmětu: FARMAKOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Skládá se z farmakokinetiky a farmakodynamiky. Seznamuje studenty se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání. Poskytuje informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu.

Název studijního předmětu: VÝŽIVA A DIETETIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace o výživě a jejím významu pro celkový zdravotní stav člověka a o malnutrici. Seznamuje studenty se zásadami přípravy stravy a alternativními způsoby podávání. Součástí je hodnocení stavu výživy a energeticko-nutriční bilance.

Název studijního předmětu: KLINICKÁ PROPEDEUTIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti jsou seznámeni s technikou fyzikálního vyšetření a s hodnocením celkového zdravotního stavu člověka, rozpoznají příznaky signalizující

odchyly od zdravého vývoje. Zahrnuje ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech medicíny.

Název studijního předmětu: RADIOLOGIE A NUKLEÁRNÍ MEDICÍNA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s odbornou činností a náplní oborů: radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína včetně ošetrovatelské péče, mezioborové spolupráce a radiační ochrany.

Název studijního předmětu: ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje studenty s latinskou gramatikou a terminologií. Studenti získají základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů a pro budoucí povolání. Základní znalost odborné latiny výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu.

Název studijního předmětu: INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako praktický a poskytuje úvod do používání různých softwarových souborů, klinických informačních systémů, zpracování textu, prezentace dat, statistické analýzy a on-line vyhledávání odborných databází

Povinné oborové předměty – kategorie A

Název studijního předmětu: PRVNÍ POMOC

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje vědomosti a dovednosti pro poskytování předlékařské první pomoci. Student si osvojí základní znalosti zásad první pomoci při různých zdraví poškozujících stavech. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového managementu.

OŠETŘOVATELSTVÍ:

Název studijního předmětu: TEORIE OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický základ studijního programu ošetrovatelství. Systémově vymezuje ošetrovatelství jako moderní vědní disciplínu s vlastní filozofií, hodnotovým systémem, předmětem zkoumání, teoretickými modely, standardní terminologií, klasifikačními systémy a metodologií. Seznamuje s historickým vývojem ošetrovatelství u nás a ve světě, s multikulturní dimenzí ošetrovatelské péče o individuální potřeby člověka, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi ošetrovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotnických systémů a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÝ PROCES A POTŘEBY ČLOVĚKA

Anotace předmětu: Předmět je nezbytnou součástí teorie ošetrovatelství. Umožňuje studentům pochopit hlavní úkol profesionální ošetrovatelské praxe, jímž je zajištění a uspokojení životních potřeb pacienta/klienta, rodiny a komunity. Seznamuje s klasifikacemi lidských potřeb podle různých oborů a autorů a zaměřuje se na reakce a projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících. Dále se zaměřuje na procvičování jednotlivých fází ošetrovatelského procesu.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÉ POSTUPY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu tvoří jádro profesionálních dovedností všeobecných sester a patří ke komplexu základních odborných předmětů. Na základě teoretických znalostí učí ošetrovatelskou techniku výkonů a postupy ošetrovatelských intervencí. Důraz je kladen na dodržování postupů lege artis ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky a rozvojem technologií.

Jednotlivé ošetrovatelské postupy a techniky jsou vyučovány ve shodě s principy ošetrovatelského procesu a holistického pojmání ošetrovatelské péče.

Název studijního předmětu: MULTIKULTURNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět se zabývá kulturou minoritních skupin. Zdůrazňuje transkulturní přístup sestry v ošetrovatelském procesu.

Název studijního předmětu: VÝZKUM V OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a předpokládá aplikaci znalostí a dovedností získaných v ostatních ošetrovatelských a humanitních předmětech. Předpokládá určitou úroveň schopnosti kreativity. Naučí studenty základům kritického vědeckého myšlení: pochopení potřeby a významu vědeckého přístupu v ošetrovatelské praxi. Naučí je základním krokům výzkumného procesu, výběru vhodných metod, zpracování a vyhodnocování výsledků.

Název studijního předmětu: KOMUNITNÍ PÉČE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Zaměřuje se na zdraví lidí v komunitě. Studenti pochopí význam pojmu „komunita“, její hlavní sociální funkce v uspokojování potřeb lidí a její hierarchii: jedinec-rodina-obvod-město-kraj-stát-národ-svět. Uvědomí si nutnost zdravého společenského a přírodního prostředí v komunitě pro život jednotlivců a jejich rodin. Naučí se ošetrování pacientů/klientů ve vlastních sociálních podmínkách.

Název studijního předmětu: REHABILITAČNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů ošetrovatelství a rozšiřuje teoretické poznatky a praktické dovednosti z fyzioterapie, která je nezbytnou součástí podpory zdraví a prevence vzniku komplikací při onemocnění. Těžiště leží v prevenci imobilizačního syndromu. Studenti budou schopni identifikovat nutnost spolupráce s fyzioterapeutem, zajišťovat jednotlivé intervence stanovené fyzioterapeutem v rámci komplexní ošetrovatelské péče a společně s fyzioterapeutem hodnotit jejich efekt.

OŠETŘOVATELSTVÍ V KLINICKÝCH OBORECH**Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V INTERNÍCH OBORECH**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy v interním lékařství z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s interními chorobami, jejich etiologií, symptomatologií a diagnostiku při onemocněních dýchacího ústrojí, oběhového ústrojí, nemocích krve, zažívacího traktu, ledvin a močových cest, poruchách metabolismu a výživy, endokrinologických onemocněních, onemocněních pohybového aparátu, imunologicky podmíněných chorobách, akutních otravách, infekčních onemocněních. Seznamuje se specifikami diagnostiky oboru, léčby a ošetrovatelské péče nemocných v interních oborech.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V CHIRURGICKÝCH OBORECH

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s klinickými stavy a onemocněními v chirurgických oborech z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s chirurgickým onemocněním. Charakterizuje klinické stavy, jejich etiologii, příznaky, diagnostiku a léčbu v břišní a hrudní chirurgii, cévní chirurgii a kardiochirurgii, urologii, neurochirurgii, ortopedii a traumatologii, plastické chirurgii a při popáleninách. Součástí předmětu jsou základy z anesteziologie.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE O DÍTĚ

Anotace předmětu: Předmět je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty s vývojem zdravého i nemocného dítěte, s péčí o zdraví

dítěte, prevencí onemocnění a nemocemi dětského věku v celém spektru klinických oborů. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb dětí a způsob jejich uspokojování, výchovy dětí, prevence, diagnostiky a léčby onemocnění, včetně odlišnosti multidisciplinární péče v oblasti ambulantní, jednodenní i lůžkové péče, včetně péče o děti do 3 let věku v zařízeních kolektivní péče.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V GYNEKOLOGII A PORODNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje studenty s péčí o zdraví ženy podle jejího věku. Charakterizuje klinické stavy gynekologických onemocnění z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněním, jejich etiologii, symptomatiku, diagnostiku a léčbu. Dále seznamuje studenty s diagnostikou těhotenství a preventivní péčí o těhotnou ženu a s porodem. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb žen a jejich uspokojování podle věku, včetně zdravého sexuálního života. Seznamuje s odlišnostmi multidisciplinární péče v oblasti různých forem zdravotních služeb.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V PSYCHIATRII

Stručná anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů klinického ošetřovatelství. Seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s psychickými poruchami, které významně ovlivňují zdraví a kvalitu života člověka. Informuje o multidisciplinárním přístupu k péči o duševní zdraví a psychiatrických stavech. Objasňuje odlišnosti individuální péče v zařízeních různých forem zdravotních služeb.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V NEUROLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, které postihují nervový systém a které výrazně ovlivňují kvalitu života člověka. Informuje rovněž o multidisciplinárním přístupu a odlišnostech individuální péče v oblasti různých forem zdravotní péče.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V ONKOLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Informuje o významu primární a sekundární onkologické prevence, o etiologických a predispozičních faktorech a o statistickém výskytu jednotlivých druhů nádorových onemocnění. Seznamuje s odlišnostmi a charakterem pracovišť pro péči a léčbu onkologicky nemocných. Poskytuje informace o jednotlivých klinických stavech z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onkologickým onemocněním, které významně ovlivňují kvalitu života onkologicky nemocného člověka a jeho rodiny.

Název studijního předmětu: PALIATIVNÍ PÉČE

Anotace předmětu: Předmět je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Je koncipován jako praktický celek a úzce navazuje na předmět „Ošetřovatelská péče o nemocné s onkologickými chorobami“. Seznamuje studenty s novými službami a typy zařízení, která spadají do oblasti následné péče, v nichž je poskytována individuální ošetřovatelská péče nevyčleřitelně nemocným a umírajícím. Studenty vede k pochopení hospicové péče, která zajišťuje nemocným důstojné umírání, smíření a klidnou smrt, včetně opory jejich nejbližším příbuzným.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE O SENIORY

Anotace předmětu: Předmět je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty s involučními změnami, zdravotním stavem a onemocněními ve vyšším věku z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování, včetně odlišnosti multidisciplinární péče o seniory v oblasti ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V OFTALMOLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetřovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o zrak a zabránění vzniku vážnějšího zrakového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s očním onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné a zrakově postižené v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V OTORINOLARYNGOLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Rozšiřuje medicínské poznatky z oblasti klinického ošetřovatelství. Důraz je kladen na preventivní péči o sluch a zabránění vzniku vážnějšího sluchového postižení. Dále seznamuje s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněním a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče o nemocné s poruchami sluchu a onemocněním sluchových orgánů v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb.

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V DERMATOVENEROLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje studenty s klinickými stavy z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními postihujícími kůži a pohlavní orgány a seznamuje studenty s odlišnostmi multidisciplinární péče v rámci ambulantních a lůžkových zdravotních služeb

Název studijního předmětu: OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE VE STOMATOLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Rozšiřuje medicínské poznatky v oblasti profesionálního klinického ošetřovatelství v oblasti péče o dutinu ústní. Seznamuje s preventivní péčí ve stomatologii u dětí a dospělých a nejčastějšími klinickými stavy a onemocněními dutiny ústní.

Název studijního předmětu: ODBORNÁ OŠETŘOVATELSKÁ PRAXE

Anotace předmětu: Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky na VOŠ a na VŠ formou blokové výuky (příčemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách zdravotnických zařízeních teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v učebnách a laboratořích školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty/klienty, v souladu s platnou legislativou a podle plánu praxe na zdravotnických pracovištích pod vedením odborného pedagogického pracovníka, akademického pracovníka vysoké školy (viz. příloha č. 2) nebo mentora odborné praxe (školitele odborné praxe)¹¹⁾ ze zdravotnického zařízení (viz. příloha č. 3). Pedagogický pracovník praktického vyučování vyučuje v takové oblasti odborné praxe, ve které je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a zároveň v této oblasti odpovídá za dohled při praxi studentů. Výkony prováděné na odborné praxi jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry — LOGBOOK (dále jen Záznamník výkonů), který připravuje vysoká škola a vyšší odborná škola. Záznamník výkonů obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a ošetřovatelské intervence, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu. Doporučená struktura Záznamníku výkonů je uvedena v příloze č. 4.

Zdravotnická pracoviště a zařízení sociální péče pro výuku odborné praxe musí splňovat legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování je smluvně zajištěno.

Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

¹¹⁾ školitel odborné praxe § 59 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních

Oblasti odborné ošetrovatelské praxe:

1. ročník: Praxe v zimním semestru vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví SZO, je orientována jednak na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a jednak na nácvik a osvojení ošetrovatelských, diagnostických a terapeutických činností v ambulantních a lůžkových zdravotních službách. Studenti se seznámí se strukturou služeb v rámci ambulantní péče, s jednotlivými formami ošetrovatelské péče a pomoci, včetně druhů zařízení v rámci tohoto typu péče. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a společenské) ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí vyskytují, s potřebou preventivních opatření a naučí se využívat metody zdravotní výchovy individuální i skupinové. Naučí se základním ošetrovatelským dovednostem na základních odděleních v rámci lůžkových služeb. V letním semestru je praxe orientována na oblast lůžkových služeb. Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů z hlediska ošetrovatelské péče.

2. ročník: Praxe je orientována na oblast ambulantních a lůžkových služeb. Studenti se seznámí se strukturou nemocničních služeb a jejich odbornými odděleními; dále se seznámí se službami a zařízeními, kde jsou poskytovány následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby. Prohlubují schopnost zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb klientů/pacientů z hlediska ošetrovatelské péče.

3. ročník: Praxe je orientována na oblast ambulantních, lůžkových a domácích služeb. Studenti se naučí poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí klientů/pacientů, dále pak se seznámí na základních i speciálních ošetrovacích jednotkách s metodou ošetrovatelského procesu. Prohloubí si znalosti a praktické dovednosti při poskytování individuální ošetrovatelské péče pacientům/klientům v zařízeních následné a dlouhodobé lůžkové zdravotní služby.

Pracoviště odborné praxe:

1. Typy pracoviště: Zařízení ambulantních, jednodenních, lůžkových a domácích zdravotních služeb.

2. Náležitosti pracoviště: Vybavení pracoviště odpovídá platným legislativním požadavkům, je k dispozici mentor odborné praxe, který splňuje kvalifikační a odborné požadavky, používané metody jsou v souladu s platnými předpisy a pedagogickými dokumenty, jsou k dispozici pomůcky potřebné pro provádění ošetrovatelské praxe, pracoviště má k dispozici prostory pro studenty na převlékání a odpočinek.

3. Požadavky na mentora odborné praxe: Splňuje způsobilost k výkonu povolání podle platných právních předpisů, má minimálně 2 roky praxe v oboru, je odborníkem se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu a má vhodnou přípravu pro roli vyučujícího. Doporučená náplň činnosti mentora viz. příloha č. 3.

Počet studentů na jednoho mentora je stanoven podle typu pracoviště. Optimální je 1 – 3 dle provozu na standardní stanici (lůžkové nebo ambulantní) a 1 – 2 studentky na JIP/ARO a operační sál.

Příloha č. 1

Převodní tabulka pro Všeobecné sestry
Předměty národního vzdělávacího standardu oboru Všeobecná sestra
a požadavky vyhlášky
č. 39/2005 Sb.

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah národního standardu
§ 3, odst. 2	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Informační systémy ve zdravotnictví Ošetřovatelství
Organizace a řízení zdravotní péče	Veřejné zdravotnictví Ekonomika a pojišťovnictví Management
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	Zdravý životní styl Ochrana veřejného zdraví Ošetřovatelství
První pomoc a zajišťování zdravotní péče v mimořádných krizových situacích	První pomoc
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Zdravotnické právo a profesní legislativa
§ 4, odst. 2	
Nejméně 3 roky studia	PS + KS - 3 roky obě formy studia
Nejméně 4 600 hodin teoretické výuky a praktického vyučování	PS+KS - 4 600 hodin
Nejméně 2 300 hodin a nejvýše 3 000 hodin praktického vyučování	PS+KS - 2 300 hodin
§ 4, odst. 3, a) 1.	
Anatomie	Anatomie Odborná latinská terminologie
Fyziologie	Fyziologie Odborná latinská terminologie
Patologie	Patologie Odborná latinská terminologie
Mikrobiologie (bakteriologie, virologie, parazitologie)	Mikrobiologie
Biofyzika	Biofyzika
Imunologie	Imunologie
Biochemie	Biochemie
Hematologie	Hematologie
Základy radiační ochrany	Radiologie a nukleární medicína
Ochrana veřejného zdraví včetně epidemiologie	Ochrana veřejného zdraví

Prevence nemocí	Zdravý životní styl Ochrana veřejného zdraví Ošetřovatelství Ošetřovatelství v klinických oborech Základy pedagogiky a edukační činnost sestry Výživa a dietetika
Včasná diagnóza nemocí a zdravotní výchova	Zdravý životní styl Klinická propedeutika Genetika Ošetřovatelství Základy pedagogiky a edukační činnost sestry Výživa a dietetika
Farmakologie a základní znalosti zdravotnických prostředků	Farmakologie Ošetřovatelství
§ 4, odst. 3, a) 2.	
Historie	Ošetřovatelství
Charakter a etika ošetřovatelství	Ošetřovatelství Etika Filozofie
Obecné zásady péče o zdraví	Zdravý životní styl Výživa a dietetika Základy pedagogiky a edukační činnost sestry Komunikace Ošetřovatelství
Komunitní péče	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k praktickému lékařství	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k internímu lékařství	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k chirurgii	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k pediatrii	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k péči o matku a novorozence	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu ke gynekologii a porodnictví	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k psychiatrii	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k péči o staré lidi a geriatrii	Ošetřovatelství v klinických oborech
Ošetřovatelství ve vztahu k intenzivní péči	Ošetřovatelství v klinických oborech

Ošetřovatelství ve vztahu k dietetice	Výživa a dietetika Ošetřovatelství Ošetřovatelství v klinických oborech
§ 4, odst. 3, a) 3.	
Sociologie	Sociologie
Základy obecné psychologie	Obecná a vývojová psychologie
Základy v psychologii nemocných	Zdravotnická psychologie
Základy ve vývojové psychologii	Obecná a vývojová psychologie
Základy pedagogiky a edukace	Základy pedagogiky a edukace v ošetřovatelství
Základy právních předpisů ve vztahu k sociální problematice	Zdravotnické právo a profesní legislativa
Základy informatiky, statistiky a metodologie vědeckého výzkumu	Informační systémy ve zdravotnictví Veřejné zdravotnictví Ošetřovatelství
§ 4, odst. 3, b)	
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k praktickému lékařství a dalším lékařským oborům	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k internímu lékařství	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k chirurgii	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k péči o děti a pediatrii	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k péči o matku a novorozence	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu ke gynekologii a porodnictví	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k psychiatrii	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k péči o seniory a geriatrii	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu k intenzivní péči	Odborná ošetřovatelská praxe
Praktické vyučování poskytující dovednosti v ošetřovatelství ve vztahu ke komunitní péči	Odborná ošetřovatelská praxe
Dovednosti a znalosti umožňující podílet se na praktickém výcviku zdravotnických pracovníků a zkušenosti z práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví	Odborná ošetřovatelská praxe

Příloha č. 2

Požadavky na kvalifikaci pedagogických pracovníků

Realizaci studijního nebo vzdělávacího programu musí garantovat kvalifikovaný vysokoškolsky vzdělaný pracovník.

Akademičtí pracovníci studijního programu Ošetřovatelství:

- jsou držiteli akademické hodnosti na úrovni odpovídající požadavkům pro univerzitní/vysokoškolské učitele;
- jsou držiteli pedagogické kvalifikace, aby mohli správně uplatnit široký rozsah strategií výzkumem podložené výuky, studia a hodnocení v teoretických a klinických částech studijního programu;
- pracovníci, kteří zajišťují výuku odborných předmětů:
  - jsou držiteli kvalifikace, k jejímuž dosažení program slouží;
  - mají minimálně dvouleté odpovídající zkušenosti získané praxí;
  - vyučují v oblasti takové specializované praxe ošetřovatelství, v níž spočívá jejich odbornost, specializovaná způsobilost a klinická zkušenost;
  - udržují si své klinické kompetence;
  - nesou odpovědnost za klinický dozor nad studenty procházejícími danou praxí v rámci jejich specializace (tato odpovědnost musí být sdílena s mentorem odborné praxe studenta).

Učitel vyšší odborné školy:

- má odbornou vysokoškolskou kvalifikaci získanou studiem v akreditovaném magisterském studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného všeobecně vzdělávacího nebo odborného předmětu;
- učitel praktického vyučování a odborné praxe zdravotnických studijních oborů má způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zvláštního právního předpisu v oboru, který vyučuje;
- splňuje odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků podle zvláštního právního předpisu¹²⁾

Všeobecné sestry (všeobecní ošetřovatelé), kteří učí a působí jako mentoři/rky odborné praxe a kteří podporují studenty v průběhu jejich praxe:

- jsou odborníky se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu ve své oblasti praxe;
- mají odpovídající přípravou na své poslání učitelů, mentorů a poskytovatelů podpory a pomoci;
- udržují si svou klinickou způsobilost.

---

¹²⁾ Zákon č. 563/2004 o pedagogických pracovnících v platném znění

Příloha č. 3

Doporučená náplň činnosti mentora/ky odborné praxe

Nadřízenost, podřízenost

Mentor/ka je v oblasti vedení odborné praxe metodicky řízen/a vedoucí/m fakulty (katedry, ústavu) ošetrovatelství VŠ nebo odborným pedagogickým pracovníkem VOŠ. Při vedení praxe je nadřízen/a přiděleným studentům.

Charakteristika funkce

Mentor/ka aktivně vede odbornou praxi v souladu s obsahovou náplní studijních předmětů. Předává poznatky a dovednosti v souladu s nejnovějšími poznatky v oboru teorie ošetrovatelství a klinického oboru, v němž působí. Spolupracuje s pracovníky fakulty (katedry, ústavu) ošetrovatelství VŠ nebo odborným pedagogickým pracovníkem VOŠ na organizaci odborné praxe a hodnocení studentů.

Vymezení odpovědnosti

Odpovídá za vedení výuky v souladu se studijním plánem. Výuka musí splňovat didaktické zásady. Mentor/ka odborné výuky přiděluje studentům pacienty/klienty v souladu s jejich vědomostmi a dovednostmi a ověřuje si jejich znalosti, aby nedošlo k ohrožení zdravotního stavu pacienta. Vyučuje speciální ošetrovatelskou péči o pacienta v oboru svého působení. Motivuje studenty k co nejlepšímu výkonu na pracovišti.

Soustavně se vzdělává v teoretických poznacích oboru ošetrovatelství, v klinickém oboru, pedagogice a účastní se vzdělávacích seminářů a kurzů připravovaných školou. Účastní se pravidelných schůzek zaměřených na plánování odborné praxe a jejího hodnocení.

Vymezení pravomoci

1. Přiděluje studentům s ohledem na jejich vědomosti a dovednosti vhodné pacienty/klienty.
2. Rozděluje ve spolupráci se staniční sestrou studenty do směn. Kontroluje a eviduje docházku studentů a zaznamenává počet odpracovaných hodin. Průběžně si ověřuje znalosti a dovednosti studentů. Hodnotí studenty individuálně dle kritérií stanovených školou; vždy sděluje konkrétní nedostatky při hodnocení.
Účastní se závěrečného hodnocení odborné praxe studentů s pracovníky fakulty (katedry, ústavu) VŠ a s odbornými pedagogickými pracovníky.
3. Provádí záznamy do Záznamníku výkonů studenta/ky.
4. Nepovolí vykonávání odborné praxe u studentů nespĺňujících požadavky vymezené pracovními předpisy (vliv alkoholu a omamných látek, zřetelná únava a nedostatek spánku, zdravotní problém brání vykonávat odbornou praxi, absence předepsané uniformy a obuvi apod).
5. Domlouvá se studentem náhradu odborné praxe.

Příloha č. 4**Doporučená struktura Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry – Logbook****MINIMÁLNÍ RÁMEC****Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry**

Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit všeobecné sestry je dokladem studentky/ta ošetřovatelství o dosažených výkonech během praktické výuky, které vychází z kompetencí všeobecných sester, jako výstupních dovednostech studijního programu.

Obsah

- 1. Název vzdělávací instituce/vysoké školy**
- 2. Údaje o studentovi:** jméno a příjmení (popř. titul), datum narození, typ, forma, období studia (akademické roky)
- 3. Příprava studenta/ky na praktickou výuku**
- 4. Osobní cíle studenta/ky**
- 5. Kritéria hodnocení studenta/ky**
- 6. Kompetence sester mentorek**
- 7. Kompetence studentů/studentek**
- 8. Práva a povinnosti studentů/studentek**
- 9. Přehled klinických pracovišť**
- 10. Obecné cíle praktické výuky**
- 11. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá oddělení**
- 12. Seznam praktických výkonů I. ročník**
- 13. Seznam praktických výkonů II. ročník**
- 14. Seznam praktických výkonů III. ročník**
- 15. Hodnocení studenta/ky**
- 16. Další činnosti v rámci praktické výuky – exkurze, stáže**

Záznamy vedené v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit

Student/ka si údaje o provedených intervencích wpisuje do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit sám/sama a pedagogický pracovník, akademický pracovník VŠ nebo mentor/ka popř. registrovaná všeobecná sestra tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit

Dle potřeb vyšší odborné nebo vysoké školy může být rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit rozšířen s tím, že musí být zachován jeho minimální rámec.

6.

UVEŘEJŇOVÁNÍ VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ NA VEDOUcí PRACOVNÍ MÍSTA NA ÚŘEDNÍ DESCE
– SDĚLENÍ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

Čj.: MZDR - 36 420/2008

REF.: PhDr. Miloslava Štilcová, tel. 22497 linka 2381

Na Ministerstvo zdravotnictví jsou opakovaně uplatňované dotazy k upřesnění vyhlášky č. 247/1993 Sb., o výběrovém řízení na vedoucí funkce ve zdravotnických organizacích a zařízeních v působnosti Ministerstva zdravotnictví, okresních úřadů a obcí, která byla s účinností od 1. 7. 2008 novelizovaná vyhláškou č. 232/2008 Sb. V ustanovení § 2 odst. 1 vyhlášky č. 247/1993 Sb., v platném znění, je uvedeno, že výběrové řízení se vyhláší na ústřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Oba způsoby jsou uvedeny kumulativně a nejsou připuštěny žádné výjimky. Pokud tedy by výběrové řízení bylo vyhlášeno jiným způsobem či za nesplnění obou způsobů uveřejnění daných cit. vyhláškou, pak případné napadení průběhu a výsledku výběrového řízení, by mělo za následek zmatečnost celého řízení. Důsledkem pak může být minimálně prodloužení doby pro obsazení vedoucího pracovního místa, což nebylo sledováno předmětnou novelizací cit. vyhlášky.

Ve zdravotnických organizacích a zařízeních, která jsou převážně příspěvkovými organizacemi, nelze uplatnit ustanovení § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, ve vztahu ke zřízení úřední desky a uveřejňování obsahu jako v případě správního orgánu. Novelizací vyhlášky č. 247/1993 Sb., v platném znění, v případě absence úřední desky nebylo sledováno nevyhlašování výběrových řízení pro věcnou překážku, neboť současně nedošlo k novelizaci zejména ustanovení §§ 4 a 10 vyhlášky č. 394/1991 Sb., o postavení, organizaci a činnosti fakultních nemocnic a dalších nemocnic, vybraných odborných léčebných ústavů a krajských hygienických stanic v řídicí působnosti Ministerstva zdravotnictví České republiky, v platném znění. Od uveřejnění výběrového řízení se odvozuje i začátek lhůty, tj. nejméně 15 dnů vyhlášení, a případně se dovozuje i platnost vyhlášení výběrového řízení.

S ohledem na výše uvedené a za účelem sjednocení postupu Ministerstvo zdravotnictví doporučuje v případě zdravotnických organizací a zařízení, která nemají úřední desku proto, že nejsou správním orgánem, zřídit jednu tzv. úřední desku jako desku informační v sídle zdravotnické organizace a zařízení, která musí být nepřetržitě přístupná a obsah informační desky uveřejňovat i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Nepřetržitá přístupnost znamená možnost nahlédnutí i po dobu noční, a tím umístění by mělo být na osvětleném místě. Její úpravu, umístění, režim a obsah uveřejňovaných dokumentů a informací si zdravotnická organizace a zařízení upraví vnitřním pokynem, který uveřejní na této informační desce. Součástí uveřejnění pak bude i vyhlášení výběrových řízení v souladu s vyhláškou č. 247/1993 Sb., v platném znění.

V Praze dne 15. října 2008

Mgr. et Mgr. et Bc. Ivo Beneda, v.r.
ředitel personálního odboru

7.

STATUT A JEDNACÍ ŘÁD AKREDITAČNÍ KOMISE MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ZN.: MZDR 22729/2008

REF.: Kamila Kaletová

Ministr zdravotnictví vydává tento statut (část A) a jednací řád (část B) akreditační komise Ministerstva zdravotnictví

ČÁST A**STATUT
Akreditační komise****Článek 1
Úvodní ustanovení**

- (1) Komise je zřizována na základě § 47 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění zákona č. 189/2008 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění zákona č. 125/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., a některé další zákony.
- (2) Akreditační komise (dále jen „komise“) je poradním orgánem Ministerstva zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“) k posuzování žádostí o udělení nebo prodloužení akreditace podle § 46 zákona č. 96/2004 Sb., k posouzení odejmutí akreditace a k odbornému hodnocení žádostí o dotaci na rezidenční místo podle § 60a zákona č. 96/2004 Sb.
- (3) Sídlem komise je ministerstvo.

**Článek 2
Poslání a úkoly**

- (1) Komise vydává stanovisko na základě předložené písemné žádosti o udělení nebo prodloužení akreditace pro:
  - a) obor specializačního vzdělávání,
  - b) certifikovaný kurz, nebo
  - c) akreditovaný kvalifikační kurz,
  - d) praktické vyučování v akreditovaných zdravotnických bakalářských oborech pro přípravu porodních asistentek.
- (2) Komise odborně hodnotí žádosti o dotaci na rezidenční místo (§ 60a zákona č. 96/2004 Sb.):
  - a) z hlediska zajištění kvality průběhu celého vzdělávacího programu,
  - b) z hlediska personálního, věcného a technického vybavení každého rezidenčního místa,
  - c) z hlediska rovnoměrné dostupnosti na území České republiky.Komise předloží ministerstvu návrh hodnocení, včetně návrhu pořadí žádostí.
- (3) Komise může v souladu s ustanovením § 49 zákona č. 96/2004 Sb., požádat žadatele o udělení akreditace nebo o prodloužení akreditace o doplnění informací, o dodatečné předložení požadovaných dokladů, pozvat žadatele na jednání nebo na místě plánovaného uskutečňování vzdělávacího programu prověřit skutečnosti uvedené v žádosti, pokud je to nutné pro posouzení žádosti.

- (4) Členové komise odborně posuzují žádosti o akreditaci vzdělávacího programu a vyhotovují posudek.
- (5) Po posouzení žádosti předloží komise závěrečné stanovisko ministerstvu do 60 dnů ode dne obdržení žádosti.
- (6) Členové komise, kteří byli proškoleni v kurzu kontroly realizace vzdělávacího programu pořádaném Ministerstvem zdravotnictví, provádí kontroly akreditovaných zařízení (§ 50 zákona č. 96/2004 Sb.). Při zjištění porušení zákona (zákon o správních deliktech) uvedou tato porušení do protokolu.
Členové komise provádí kontroly zabezpečení specializačního vzdělávání podle vzdělávacího programu zdravotnického zařízení s rezidenčním místem (§ 60 d zákona č. 96/ 2004 Sb.).
- (7) Dále se komise jako poradní orgán zabývá obecnou problematikou vzdělávání pracovníků podle zákona č. 96/2004 Sb.

Článek 3 **Členové komise**

- (1) Komise má nejméně stálých 32 členů, kterými jsou předseda, místopředseda a další členové.
- (2) Členy komise jmenuje a odvolává ministr zdravotnictví.
- (3) Stálými členy akreditační komise jsou jmenováni nejméně
  - a) 2 zástupci ministerstva,
  - b) 2 zástupci pověřené organizace
  - c) 2 zástupci organizace zaměstnavatelů,
  - d) 1 zástupce každého zdravotnického povolání, které lze vykonávat bez odborného dohledu, a to na návrh profesního sdružení, které sdružuje nejvíce fyzických osob vykonávajících takové zdravotnické povolání,
  - e) 1 zástupce resortu, jehož zdravotnického zařízení se akreditační řízení týká.
- (4) Dalšími členy komise jsou odborníci příslušného specializačního oboru, kterého se týká akreditační řízení, a to minimálně 1 zástupce na návrh příslušného profesního sdružení, tyto členy jmenuje ministr zdravotnictví /ad hoc/ na celé volební období. Další členové se účastní pouze jednání, které se týká jejich specializačního oboru.
- (5) Funkční období stálého člena komise je pětileté. Funkci stálého člena komise je možno vykonávat nejdéle ve 2 po sobě následujících obdobích. Před uplynutím funkčního období může být člen akreditační komise odvolán z funkce jen pro ztrátu bezúhonnosti, pro dlouhodobou neúčast na práci komise (3 neomluvené absence), přestane-li být zaměstnancem nebo členem instituce, na jejíž návrh byl jmenován, nebo na vlastní žádost.
- (6) Člen komise se nemůže zúčastnit jednání o udělení akreditace, pokud by mohlo dojít ke střetu se zájmy osobními, zejména ke zneužití informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného. Člen komise však může zodpovídat na dotazy komise jako zástupce žadatele (čl. 5 odst. 1).
- (7) Členství v komisi je nezastupitelné.
- (8) Předsedu a místopředsedu komise vybírá ze členů komise a jmenuje ministr zdravotnictví.
- (9) Předseda komise odpovídá za její činnost ministru zdravotnictví. Předseda komise svolává a řídí její zasedání
- (10) Předseda dále zejména
  - a) řídí činnost komise,
  - b) podepisuje stanoviska, doporučení a další materiály komise,
  - c) předkládá jejím členům k projednání návrhy materiálů komise,
  - d) navrhuje program zasedání,
  - e) rozhoduje o tom, zda na jednání budou pozváni hosté.
- (11) Místopředseda komise zejména
  - a) zastupuje předsedu po dobu jeho nepřítomnosti nebo z jeho pověření,
  - b) spolupracuje s tajemníkem komise při zajištění činnosti komise.
- (12) Tajemník komise
  - a) zabezpečuje administrativní a vykonává organizační a další činnosti komise spojené s akreditačním řízením,

- b) zpracovává žádosti, podklady a informace potřebné pro činnost komise,
- c) připravuje podklady pro práci komise, včetně harmonogramu její činnosti, ve spolupráci s předsedou komise, zprostředkovává styk mezi komisí, ministerstvem a případně s dalšími institucemi,
- d) pořizuje písemný zápis o průběhu jednání, který spolu s ním podepisuje předseda komise, a zajišťuje doručení zápisu všem členům komise,
- e) odpovídá za výměnu informací a organizačně administrativní činnosti související s činností komise a za přenos informací mezi komisí a ministerstvem, za formální správnost zápisů z jednání komise a za uchování písemností podle písmene f),
- f) zajišťuje, aby veškeré materiály z jednání komise byly archivovány nejméně 5 let po skončení platnosti oprávnění,
- g) účastní se povinně jednání komise, není však členem komise,
- h) dbá, aby dostatečně včas před skončením funkčního období členů komise ministerstvo vyzvalo představitele relevantních právních subjektů příslušných podle zákona k podávání návrhů na funkce členů komise tak, aby mohli být jmenováni nejpozději do konce kalendářního roku a zahájit činnost od 1. ledna roku následujícího.

Článek 4 Pracovní skupiny

- (1) Předseda komise zřizuje na návrh stálého nebo dalšího člena komise stálé pracovní skupiny. Pracovní skupiny nemají vlastní statut.
- (2) Vedoucím pracovní skupiny může být pouze stálý nebo další člen komise. Členy pracovní skupiny mohou být členové akreditační komise i externí spolupracovníci.
- (3) Pracovní skupiny se zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti dle zadání akreditační komise a přípravou odborných podkladů pro jednání komise.
- (4) Členové pracovních skupin se mohou na pozvání předsedy komise účastnit jejího jednání „ad hoc“ jako hosté k určité problematice.

Článek 5 Externí spolupráce

- (1) Komise může požádat o spolupráci odborníky nebo odborné instituce, kteří nejsou jejími členy (dále jen „experti“), zástupce žadatele, pokud o to žadatel požádá, a klást otázky.
- (2) Experti se mohou na pozvání předsedy akreditační komise účastnit jejího jednání „ad hoc“ jako hosté k určité problematice, nebo mohou zpracovávat expertízy na základě zadání akreditační komise.
- (3) Činnost externích spolupracovníků bude odměněna pouze s předchozím souhlasem ministerstva.

Článek 6 Zabezpečení činnosti komise

- (1) Činnost komise (včetně činnosti pracovních skupin) zabezpečuje odbor vzdělávání a vědy ministerstva (dále jen odbor VZV) a tajemník komise.
- (2) Odbor VZV zejména:
  - a) zabezpečuje administrativně a organizačně činnost komise a jejích pracovních skupin,
  - b) soustřeďuje žádosti, podklady a informace potřebné pro činnost komise,
  - c) soustřeďuje odborné podklady pro jednání komise,
  - d) aktualizuje pravidelně zveřejněné informace o komisi a její činnosti, včetně informace o pracovních skupinách a jejich činnosti.

Článek 7

Náklady na činnost a odměny

- (1) Náklady na činnost komise jsou hrazeny z rozpočtu ministerstva. Členové komise uzavírají s ministerstvem smlouvu o některých podmínkách výkonu funkce člena akreditační komise na dobu členství v akreditační komisi.
- (2) Účast členů na jednáních komisí zřizovaných ministerstvem je jiným úkonem v obecném zájmu a řídí se § 91 odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb.
- (3) Komise může ministerstvu navrhnout poskytnutí odměny za vykonanou práci externím členům pracovních skupin nebo expertovi, který s komisí spolupracuje. Externí členové a experti uzavírají s ministerstvem smlouvu o zpracování externích posudků.

Článek 8

Zpřístupnění Statutu veřejnosti

Statut a jednací řád bude vydán ve Věstníku MZ a na stránkách ministerstva v síti Internet.

Článek 9

Zvláštní ustanovení

- (1) Každý člen komise je povinen postupovat nepodjatě, objektivně a nestranně, svou činnost a rozhodování neovlivnit osobními zájmy ve prospěch žádného z uchazečů o udělení nebo prodloužení nebo odejmutí akreditace a postupovat v souladu se zákonem, jakož i interními předpisy ministerstva.
- (2) Člen komise je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti se svým členstvím v komisi, a neprodleně sdělovat předsedovi příslušné komise veškeré skutečnosti, které by mohly ovlivnit nestrannost a nepodjatost při jeho činnosti. Rovněž je mu zakázáno pořizovat kopie a opisy pracovních podkladů (návrhy žádostí, dokumentace o žádostech, apod.) pro svoji osobní potřebu či pro potřeby třetích osob. Musí si být vědom skutečnosti, že návrhy žádostí a dokumentace o žádostech podléhají ochraně zvláštních právních předpisů (autorský zákon, obchodní zákoník, atd.).
- (3) Současně je povinen zachovávat ochranu údajů ve smyslu zákona č.412/2005 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, obsažených v žádostech a dokumentaci o nich, se kterým přijde do styku během jeho činnosti.
- (4) Každý člen komise před zahájením své činnosti v komisi učiní písemné prohlášení o tom, že je řádně seznámen s právy a povinnostmi, které pro něho vyplývají z platných právních předpisů a z tohoto statutu a jednacího řádu akreditačních komisí a že se zavazuje dodržovat uvedené povinnosti.
- (5) Povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4 se vztahují také na další osoby, které se účastní jednání komise jako hosté a na odborníky, kteří zpracovávají odborné posudky.

Článek 10

Závěrečná ustanovení

- (1) Tato komise nahrazuje Komisi pro vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků zřízenou Příkazem ministryně č. 18/2003.
- (2) Tento Statut nabývá účinnosti dnem podpisu ministra zdravotnictví.
- (3) Změny a doplňky Statutu podléhají schválení ministra zdravotnictví.

ČÁST B

JEDNACÍ ŘÁD AKREDITAČNÍ KOMISE (DÁLE JEN „KOMISE“)

- (1) Jednání komise jsou svolávána tak, aby její stanoviska umožnila ministerstvu dodržet lhůtu nejvýše 60 dnů od předložení žádosti. Pokud nebyl termín jednání stanoven na předcházejícím jednání, určuje tento termín předseda komise.
- (2) Jednání komise svolává předseda nebo tajemník komise; zasedání komise se koná zpravidla na ministerstvu. V případě potřeby se jednání komise může konat i na jiném místě, pokud se tak komise usnese a ministerstvo s tím souhlasí.
- (3) Program jednání navrhuje předseda; o návrhu jsou členové komise informováni předem, nejpozději pozvánkou na jednání komise. Program komise je schvalován při zahájení jednání, po projednání případných návrhů na jeho změny. Návrhy na změny jsou oprávněni předkládat všichni členové komise. Zasedání komise řídí její předseda. V nepřítomnosti předsedy řídí zasedání její místopředseda.
- (4) Člen komise je při výkonu své funkce člena komise nezastupitelný.
- (5) Jednání komise jsou neveřejná. Z pověření předsedy mohou být přizváni na jednání komise další hosté.
- (6) Jednání akreditační komise je usnášení schopné pokud je přítomný předseda nebo místopředseda a nejméně další 3 stálí členové komise, a to alespoň 1 zástupce zdravotnického povolání, kterého se bod jednání týká, 1 zástupce ministerstva, 1 zástupce akreditovaného zařízení; a v případě posuzování specializačního oboru také další člen komise, který je zástupce příslušného specializačního oboru.
- (7) Žádost podle čl. 2 musí být odborem VZV neprodleně předána pověřenému členovi komise nebo předsedovi pracovní skupiny. Členové komise jsou informováni odborem VZV nebo jím pověřeným pracovištěm o žádosti prostřednictvím elektronických komunikačních prostředků.
- (8) Před projednáváním žádosti podle čl. 2 odst. 3 na jednání komise mohou její členové zasílat svá stanoviska v elektronické podobě odboru VZV a v kopii předsedovi komise. Pokud žádný člen komise neměl k žádosti připomínky před příslušným zasedáním komise, je žádost předložena komisi k přímému přijetí závěru. Komise projednává žádost na základě stanoviska pověřeného člena komise a příslušné stálé pracovní skupiny.
- (9) Pracovní skupina akreditační komise jedná zpravidla neformálně a rozhoduje hlasováním, při rovnosti hlasů rozhoduje vedoucí pracovní komise. Z jejího jednání se pořizuje pouze neformální záznam, pokud předseda komise nerozhodne jinak.
- (10) Účast na jednání pracovní skupiny je pro její členy povinná a nemůže být nahrazena zástupcem ani písemným vyjádřením.
- (11) O závěrech z jednání k jednotlivým bodům rozhoduje komise veřejným hlasováním. Při rovnosti hlasů rozhoduje předseda.
- (12) Stálý člen komise, zastupující zdravotnické povolání, má při hlasování o příslušném vzdělávacím programu, podle čl. 2, odst. 1 tohoto Statutu, právo „veta“ v případě, že odborná či zvláštní odborná nebo specializovaná způsobilost získaná absolvováním tohoto vzdělávacího programu, opravňuje k provádění odborných činností určených zvláštním právním předpisem (vyhl. č. 424/2004 Sb.) zdravotnickému povolání, které zastupuje. V tomto případě akreditační komise program nedoporučí k akreditaci.
- (13) Obsah informace o žádosti podle odstavce 7 určí komise.

Závěrečná ustanovení

- (1) Jednací řád komise nabývá účinnosti dnem podpisu ministra zdravotnictví.
- (2) Změny a doplňky Jednacího řádu podléhají schválení ministrowi zdravotnictví.

MUDr. Tomáš Julínek, MBA, v.r.
ministr zdravotnictví

8.

**RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÍSKÁNÍ SPECIALIZOVANÉ ZPŮSOBILOSTI
V OBORU URGENTNÍ MEDICÍNA PRO ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANÁŘE**

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu
dle nařízení vlády č. 463/2004 Sb., kterým se stanoví obory
specializačního vzdělávání a označení odborností zdravotnických pracovníků
se specializovanou způsobilostí

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem vzdělávacího programu pro získání specializované způsobilosti v oboru urgentní medicína je připravit zdravotnického záchranáře pro poskytování vysoce specializované specifické ošetrovatelské péče na úseku přednemocniční neodkladné péče včetně letecké záchranné služby, anesteziologicko-resuscitační péče a akutního příjmu v rozsahu vědomostí a dovedností odpovídajícím požadavkům specializované způsobilosti podle § 97 vyhlášky č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

2. Podmínky specializačního vzdělávání

2.1. Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do vzdělávacího programu k získání specializované způsobilosti v oboru specializačního vzdělávání urgentní medicína je:

- získání odborné způsobilosti k výkonu povolání zdravotnického záchranáře

2.2. Průběžné podmínky

V průběhu specializačního studia je nutný výkon zdravotnického povolání v příslušném oboru specializace minimálně 1 rok z období posledních 6-ti let v rozsahu minimálně poloviny stanovené týdenní pracovní doby nebo minimálně 2 roky výkonu povolání z období posledních 6-ti let v rozsahu minimálně pětiny stanovené týdenní pracovní doby od data přihlášení se k atestační zkoušce.

Povinné moduly vzdělávacího programu se svou odbornou i speciální problematikou vztahují k celkovému zaměření vzdělávacího programu.

V průběhu vzdělávacího programu k získání specializované způsobilosti účastník musí:

- splnit stanovený počet vyučovacích hodin všech předepsaných modulů vzdělávacího programu specializačního vzdělávání (lze započít pouze 15% omluvené absence praktické výuky a omluvená absence z hodin teoretického vyučování)
- prokázat písemnou nebo ústní formou schopnost souhrnně formulovat poznatky získané v jednotlivých etapách modulového systému specializačního studia a schopnost vytvářet logické vztahy
- absolvovat pod vedením školitele odbornou praxi v délce nejméně **2 týdnů** na akreditovaném pracovišti
- splnit požadovaný počet výkonů stanovených vzdělávacím programem k získání specializované způsobilosti v rámci akreditovaného pracoviště
- dále splnit výkony stanovené vzdělávacím programem v rámci vlastního nebo jiného pracoviště neodkladné a intenzivní péče v souladu s požadavky určenými vedoucím studia
- získat počet kreditů určených vzdělávacím programem, vymezených v jednotlivých modulech

2.3. Výstupní podmínky

Ukončení specializačního studia je podmíněno splněním všech předpokladů stanovených v odstavcích 2.1., 2.2.

Účastník získá specializovanou způsobilost k výkonu vysoce specializovaných specifických činností zdravotnického záchranáře pro urgentní medicínu po vykonání atestační zkoušky dle § 60 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností

souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č.394/2004 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, aprobační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky.

3. Délka specializačního vzdělávání

Celková délka vzdělávacího programu k získání specializované způsobilosti v oboru specializačního vzdělávání urgentní medicína je stanovena na **36 měsíců, lze ji zkrátit či prodloužit při zachování počtu hodin vzdělávacího programu**. Délku i poměr teorie a praxe má každý modul stanoven individuálně. Obsahuje nejméně **640 hodin** teoretické a praktické výuky, z toho zahrnuje minimálně 50% praktické výuky.

4. Obsah specializačního vzdělávání

Vzdělávací program k získání specializované způsobilosti v oboru specializačního vzdělávání urgentní medicína představuje formu celoživotního vzdělávání, při které se účastník věnuje jak teoretické, tak praktické přípravě:

- teoretická výuka prohlubuje vědomosti z vědních oborů, jejichž základy byly položeny v rámci kvalifikačního studia a seznamuje účastníky vzdělávacího programu s novými vědními disciplínami nutnými pro činnost zdravotnického záchranáře se specializovanou způsobilostí v rámci přednemocniční neodkladné péče včetně letecké zdravotnické záchranné služby, anesteziologicko-resuscitační péče a akutního příjmu
- praktická výuka se zaměřuje na rozšíření a automatizaci stávajících dovedností a fixaci dovedností nových, včetně vysoce specializovaných specifických ošetrovatelských činností v rámci přednemocniční neodkladné péče včetně letecké záchranné služby, anesteziologicko-resuscitační péče a akutního příjmu

Vzdělávací program je koncipován modulovým způsobem, zahrnuje modul základní, odborný a moduly speciální.

4.1. Obsah základního modulu – Role zdravotnického záchranáře specialisty

Cíl: Vybavit zdravotnického záchranáře znalostmi z pojmosloví, zajistit orientaci v primárních vědomostech a literárních pramenech vědních a klinických oborů ovlivňujících roli zdravotnického záchranáře specialisty.

Vědomosti:

- znát filozofické, psychologické a sociologické teze (vč. multikulturních odlišností) v souvislosti a návaznosti na vymezení problematiky související s poskytováním vysoce specializované specifické ošetrovatelské péče
- znát základy managementu včetně managementu lidských zdrojů ve zdravotnictví, kontinuální zvyšování kvality ošetrovatelské péče a profesní etiku
- znát právní problematiku specifickou pro neodkladnou péči včetně forenzních aspektů
- znát základy pedagogiky, didaktiky a andragogiky
- znát ošetrovatelství zaměřené zejména na výzkum (metody, procedury a techniky pro realizaci průzkumných šetření, stanovení hypotéz, získávání dat a zásady pro zpracování dat), právní a morální odpovědnost při aplikaci výsledků především v neodkladné péči
- znát vybranou problematiku zásad prevence pochybení v neodkladné ošetrovatelské praxi
- znát problematiku radiačního nebezpečí a ochrany
- znát práva pacientů všech věkových skupin, práva i povinnosti zdravotnických pracovníků

Dovednosti:

- koordinovat práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace a působit jako konzultant pro ostatní členy týmu

- zajišťovat kvalitu neodkladné ošetrovatelské péče, plánovat postupy pro její udržení a kontinuální zvyšování
- provádět ošetrovatelský výzkum, zejména identifikovat oblasti výzkumné činnosti, realizovat výzkumnou činnost a vytvářet podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru
- připravovat standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti
- podílet se na edukaci pacientů, případně jiných osob, ve specializovaných diagnostických a léčebných postupech v rámci svých kompetencí
- vést celoživotní vzdělávání včetně specializačního v oboru své specializace
- zvládat vyhodnocování rizikových příčin lidského pochybení, provádět identifikaci rizik, navrhovat efektivní opatření zaměřená na prevenci pochybení a omylů, zapojovat pacienty a jejich rodiny jako partnery do programu bezpečné péče

4.2. Obsah odborného modulu – Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

Cíl: Připravit zdravotnického záchranáře pro poskytování vysoce specializované specifické ošetrovatelské péče v oblasti diagnostiky a prvotních ošetrovatelských a léčebných postupů u stavů vyžadujících neodkladnou péči v přednemocniční etapě, na pracovištích akutního příjmu a oddělení anesteziologicko-resuscitační péče.

Vědomosti:

- znát zásady i způsoby sledování a monitorování pacientů
- znát zásady diagnostiky a diferenciálně diagnostický komplex životně důležitých funkcí
- znát problematiku urgentních stavů a zásady vysoce specializované specifické ošetrovatelské péče o pacienty s postižením jednotlivých orgánových systémů
- znát problematiku specifické ošetrovatelské péče o pacienta všech věkových skupin včetně specifické péče o novorozence při překotném porodu i v extrémních situacích
- znát problematiku prvotních neodkladných postupů při selhávání základních životních funkcí (zajištění průchodnosti dýchacích cest, postupy při rozšířené kardiopulmonální resuscitaci u dospělých i dětí včetně farmakologické podpory a za použití přístrojů k defibrilaci srdce, případně k automatické srdeční masáži)
- znát problematiku aplikované hygieny (infekční onemocnění, infekční řetězec, infekční transport, hygienicko-protiepidemická opatření i za mimořádných situací)
- znát problematiku neodkladné ošetrovatelské péče o dospělé i děti v extrémních situacích (válečné konflikty, katastrofy - přírodní společenské, technické aj.)
- znát specifickou problematiku ošetrovatelské péče při poskytování záchranných a likvidačních prací za mimořádných událostí v rámci integrovaného záchranného systému
- orientovat se v krizovém managementu a znát řešení následků mimořádných událostí a úkolů zdravotnictví za krizových stavů
- znát způsoby a techniky pro bezpečné vyprošťování, polohování, imobilizaci a bezpečný transport i v extrémních situacích
- znát zdravotnické a technické vybavení jednotlivých transportních prostředků
- znát problematiku soudního lékařství
- orientovat se v problematice psychicky nemocných včetně agresivních osob a základů sebeobranu

Dovednosti:

- provádět sledování, monitorování a vyhodnocování údajů o zdravotním stavu, zejména fyziologických funkcí včetně diferenciální diagnostiky
- provádět odebírání biologického materiálu v podmínkách neodkladné a intenzivní péče
- provádět kardiopulmonální resuscitaci i s pomocí přístrojů k automatické srdeční masáži a provádět defibrilaci srdce elektrickým výbojem
- podávat léčivé přípravky v rámci kardiopulmonální resuscitace a u stavů bezprostředně ohrožujících život dle standardů
- provádět vysoce specializovanou specifickou ošetrovatelskou péči o dospělé i děti zaměřenou na postižení jednotlivých orgánových systémů specifických pro urgentní medicínu i extrémní situace

- zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami včetně tracheální intubace u pacientů starších 10 let
- zvládat techniky komunikace s postiženými i ostatními osobami v kritických stavech a v extrémních situacích
- provádět základy psychologické intervence
- provádět bezpečné vyprošťování, polohování a imobilizaci postižených
- řídit záchranné a likvidační práce za mimořádných situací ve spolupráci s velitelem zásahu
- zajišťovat bezpečnost pacientů a personálu v nestandardních podmínkách, zejména při používání zdravotnických prostředků, sledovat funkčnost přístrojové techniky specifické pro neodkladnou péči a zajišťovat její stálou připravenost
- vést porod i za nestandardních podmínek a provádět první ošetření novorozence
- zvládat základní techniky zvládnutí agresivních osob sebeobranou
- vést zdravotnickou dokumentaci v nestandardních podmínkách

Praktická cvičení:

- řešení modelových situací
- neodkladná resuscitace
- zajištění dýchacích cest
- endobronchiální laváže včetně odsávání z dolních cest dýchacích
- nácviky sebeobranou
- další

Výkony a jejich četnost:

■ zajištění pacienta v kritickém stavu	5x
■ rozšířená neodkladná resuscitace*	10x
■ elektroimpulzoterapie: defibrilace, externí kardiostimulace*	10x
■ kanylace periferní žíly u dětí mladších 10 let	20x
■ intraoseální vstup*	10x
■ provedení a vyhodnocení orientačního laboratorního vyšetření specifického pro urgentní medicínu	10x
■ zajištění dýchacích cest laryngeální maskou	10x
■ zajištění dýchacích cest kombirourkou	10x
■ zajištění dýchacích cest tracheální intubací u pacientů starších 10 let*	50x
■ provedení koniopunkce*	3x
■ napojení pacienta na přístrojovou ventilaci v PNP a udržování oxygenoterapie	10x
■ vedení porodu v lůžkové části zdravotnického zařízení	5x
■ ošetření novorozence po porodu v lůžkové části zdravotnického zařízení	5x
■ terapeutická rozvaha v infuzní terapii	20x

Pozn. U výkonů označených * lze využít fantomy, kadavery, speciální materiály apod.

4.3. Obsah speciálních modulů

Speciální moduly jsou koncipovány pro oblast operačního střediska zdravotnické záchranné služby, krizového řízení, anesteziologicko-resuscitačního oddělení a pracoviště akutního příjmu.

4.3.1. Zdravotnický záchranář se zaměřením na operační řízení neodkladné péče

Cíl: Připravit zdravotnického záchranáře pro specifickou činnost, kterou provádí v rámci zdravotnického operačního střediska.

Vědomosti:

- znát úkoly zdravotnického operačního střediska, organizaci a řízení zásahu i za mimořádných událostí včetně základů právních předpisů specifické pro zdravotnické operační středisko

- znát druhy a použití spojové i komunikační techniky, informačních systémů
- znát technické prostředky a indikace pro transport, včetně letecké záchranné služby
- znát specifickou problematiku pro aktivaci složek integrovaného záchranného systému, zejména k řešení hromadných neštěstí a katastrof
- znát dokumentaci operačního střediska
- orientovat se v psychologické problematice práce na zdravotnickém operačním středisku
- znát zásady telefonní instruktáže k poskytování laické první pomoci, vedení telefonické asistované neodkladné resuscitace a dalších potřebných rad
- znát zásady a metody komunikace s volajícím a zvláštnosti kontaktu při vedení telefonického hovoru z hlediska psychické zátěže
- znát management a řízení kvality práce zdravotnického operačního střediska

Dovednosti:

- přijímat, evidovat a vyhodnocovat tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu postiženého za použití informační a komunikační technologie
- provádět telefonní instruktáž k poskytování laické první pomoci včetně telefonicky asistované neodkladné resuscitace
- poskytovat účinnou psychologickou pomoc a podporu při telefonickém kontaktu
- zabezpečit odpovídající způsob řešení a nejvhodnější způsob transportu za běžných i mimořádných podmínek
- koordinovat a zabezpečit realizaci přepravních a dalších specifických činností včetně transplantačního programu
- zabezpečovat a realizovat úkoly při řešení zdravotních následků mimořádných událostí na svém úseku s využitím všech možností integrovaného záchranného systému
- vést dokumentaci

Praktická cvičení:

- pracovní postupy související s příjmem tísňové výzvy
- poskytování telefonní instruktáže (první pomoc TAPP, neodkladná resuscitace TANR)
- pracovní postupy dispečera související s mimořádnou událostí
- aktivace složek integrovaného záchranného systému při mimořádné události
- další

Výkony a jejich četnost:

■ telefonicky asistovaná neodkladná resuscitace (s využitím příposlechu), příp. v modelových situacích	20x
■ zabezpečení přepravy (např. dárce orgánů, tkání, léků, krve a jejích derivátů, odborníků potřebných k poskytování specifické neodkladné péče apod.)	5x
■ pracovní postupy dispečera pro soustředění informací o kapacitě lůžek	10x

4.3.2. Zdravotnický záchranář se zaměřením na péči anesteziologicko-resuscitačního oddělení a pracoviště akutního příjmu

Cíl: Připravit zdravotnického záchranáře pro poskytování vysoce specializované specifické ošetrovatelské péče, kterou zajišťuje na anesteziologicko-resuscitačním oddělení a pracovišti akutního příjmu lůžkové části klinického zařízení.

Vědomosti:

- znát problematiku příjmu a zásady odběrů biologického materiálu včetně využití invazivních metod
- znát problematiku vysoce specializované specifické ošetrovatelské péče včetně diferenciální diagnostiky se zvláštním zřetelem na nemocné v kritickém stavu pacientů všech věkových skupin
- znát problematiku vysoce specializované specifické ošetrovatelské péče o pacienty všech věkových skupin se závažným postižením jednotlivých orgánových systémů včetně stimulace vnímání

- znát zásady prevence a rizika imobilizačního syndromu
- znát problematiku poruch metabolismu a základy výživy kriticky nemocných
- znát legislativu odběru tkání a orgánů a specifickou ošetrovatelskou péči o dárce
- znát diferenciálně diagnostické metody životně důležitých funkcí, sledování a monitorování pacientů v podmínkách lůžkové části klinického zařízení
- orientovat se v aplikované farmakologii (farmakoterapie především kritických stavů, farmakodynamika a kinetika látek ovlivňujících zejména oběhový a respirační aparát, CNS, uropoetický a vegetativní systém, nervosvalový přenos, terapie ATB u neodkladných stavů)
- poskytovat specifickou ošetrovatelskou péči o dárce orgánů
- znát problematiku anestézie a analgezie (základní anesteziologické postupy a techniky, teorie a léčba akutní i chronické bolesti)
- znát základy rehabilitačního ošetřování (základní rehabilitační postupy se zaměřením na respirační a pohybové funkce)
- znát zásady hygienického režimu lůžkového zařízení
- znát zásady interdisciplinární spolupráce s týmem kvalifikovaných specialistů příslušných oborů
- znát problematiku eliminačních metod
- znát problematiku dalších neodkladných postupů v lůžkové části (umělá plicní ventilace, oxygenoterapie, kardiostimulace, kardioverze, kanylace periferních a centrálních žil, intraoseální přístup, punkce a drenáž hrudníku, zavádění nasogastrické sondy, výplach žaludku, katetrizace močového měchýře dospělých a dívek nad 10 let aj.)
- znát specifické techniky komunikace s pacientem

Dovednosti:

- sledovat, monitorovat a vyhodnocovat údaje o zdravotním stavu, zejména fyziologické funkce, vyhodnocovat závažnost stavu včetně využití invazivních metod
- provádět měření a analýzu fyziologických funkcí specializovanými postupy při příjmu pacienta s použitím přístrojové techniky i s využitím invazivních metod
- vyhodnocovat základní parametry pro diagnostiku poruch vnitřního prostředí
- provádět vysoce specializovanou specifickou péči o dýchací cesty u pacientů se zajištěnými dýchacími cestami a zaměřenou na prevenci imobilizačního syndromu
- zvládat techniky komunikace u pacientů se zajištěnými dýchacími cestami
- provádět endobronchiální laváž a odsávání z dolních cest dýchacích
- poskytovat vysoce specializovanou specifickou péči o dárce orgánů
- provádět základní rehabilitační úkony se zaměřením na respirační a pohybové funkce
- sledovat funkčnost speciální přístrojové techniky a zajišťovat její stálou připravenost
- spolupracovat s týmem kvalifikovaných specialistů příslušných oborů při diagnostice, diferenciální diagnostice a ošetrovatelských i léčebných postupech
- podílet se a asistovat u eliminačních metod
- provádět, asistovat a podílet se u dalších neodkladných postupů v lůžkové části (umělá plicní ventilace, oxygenoterapie, kardiostimulace, kardioverze, kanylace periferních a centrálních žil, punkce artérie, intraoseální přístup, punkce a drenáž hrudníku, zavádění nasogastrické sondy, výplach žaludku, katetrizace močového měchýře mužů a dívek nad 10 let aj.)

Praktická cvičení:

- pracovní postupy související s ošetrovatelskou péčí u neodkladných stavů v lůžkové části
- rehabilitační úkony se zaměřením na respirační a pohybové funkce
- techniky komunikace s pacientem se zajištěnými dýchacími cestami
- stimulace vnímání
- modelové situace
- další

Výkony a jejich četnost:

- vyhodnocení údajů o zdravotním stavu pacienta v bezvědomí 3x
- zajištění pacienta při příjmu na oddělení 3x

■ komplexní péče v souvislosti s příjmem pacienta	5x
■ péče o zajištěné dýchací cesty (včetně rekanylace)	10x
■ provádění endobronchiálních laváží	5x
■ odsávání z dolních dýchacích cest	20x
■ příprava a asistence u zajištění centrálního venózního vstupu	5x
■ příprava a asistence u zavedení arteriálního katétru	3x
■ provedení punkce artérie k jednorázovému odběru	10x
■ měření centrálního venózního tlaku	5x
■ zavedení nasogastrické sondy a výplach žaludku u pacientů v bezvědomí	3x
■ katetrizace močového měchýře muže	10x
■ katetrizace močového měchýře dívek nad 10 let	5x
■ provedení punkce tenzního pneumotoraxu, příp. na modelu	10x

4.3.3. Zdravotnický záchranář se zaměřením na krizové řízení

Cíl: Připravit zdravotnického záchranáře v oblasti ošetrovatelského managementu pro řešení mimořádných událostí s hromadným postižením zdraví.

Vědomosti:

- orientovat se v systému veřejné správy a v systému krizového řízení a znát základní terminologii
- znát krizovou připravenost zdravotnictví ČR
- orientovat se v ochraně obyvatelstva
- znát právní aspekty krizového řízení
- znát psychologické aspekty mimořádných událostí a krizových situací
- orientovat se v systému havarijního a krizového plánování, znát systém a zásady traumatologického plánování
- znát zásady koordinace záchranných a likvidačních prací při společném zásahu složek integrovaného záchranného systému
- znát úkoly a organizaci činností zdravotnických složek při provádění záchranných a likvidačních prací v místě mimořádné události podle aktuálních poznatků medicíny katastrof

Dovednosti:

- řídit a koordinovat zásah zdravotnických složek při mimořádné události
- vyhodnotit mimořádnou událost zejména z hlediska specifických rizik a požadavků na síly a prostředky zdravotnických složek
- přizpůsobovat taktiku zásahu v závislosti na typu mimořádné události a aktuálních podmínkách
- vést zdravotnickou dokumentaci v podmínkách mimořádné události
- indikovat použití prostředků osobní ochrany a dalších věcných prostředků

Praktická cvičení:

- simulace nácvičky třídění raněných
- řešení modelových situací
- další

5. Formy specializačního vzdělávání

Vzdělávací program pro získání specializované způsobilosti je uskutečňován kombinovanou formou v blocích, které odpovídají délce stanovené týdenní pracovní doby, přičemž důraz v teoretické části výuky je kladen na praktická cvičení, nácvičky dovedností na fantomech, řešení modelových situací apod.

Jestliže je studium uskutečňováno jinými formami, nesmí být úroveň této průpravy nižší (počet teoretických i praktických hodin musí být zachován v předepsaném rozsahu).

6. Charakteristika činností

Absolvent vzdělávacího programu k získání specializované způsobilosti zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu je připraven k poskytování, organizování a metodickému řízení vysoce specializovaných specifických ošetrovatelských činností v rámci neodkladné, anesteziologicko-resuscitační péče a akutního příjmu.

Vykonává vysoce specializované činnosti specifické ošetrovatelské péče v rozsahu vědomostí a dovedností odpovídající požadavkům specializované způsobilosti (§ 97 vyhlášky č. 424/2004 Sb.).

Absolvent po dokončení studia bude schopen:

- koordinovat, metodicky řídit práci členů ošetrovatelského týmu a hodnotit kvalitu poskytované neodkladné péče za standardních i nestandardních podmínek
- vést specializační vzdělávání v oblasti své specializace
- provádět průzkumné a výzkumné činnosti a realizovat výzkumnou činnost v oblasti neodkladné péče
- připravovat standardy specifických postupů v rozsahu své způsobilosti a podílet se na edukaci pacientů, příp. jiných osob, ve specifických ošetrovatelských postupech a připravovat pro ně informační materiály
- sledovat a analyzovat údaje o zdravotním stavu z hlediska náhlých příhod a možností vzniku komplikací, vyhodnocovat závažnost stavu a řešit je
- provádět měření a analýzu vitálních funkcí specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod
- provádět vysoce specializovanou specifickou ošetrovatelskou péči na pracovištích neodkladné péče, anesteziologicko-resuscitačních oddělení a pracovištích akutního příjmu
- provádět prvotní a další neodkladné postupy v rámci neodkladné, anesteziologicko-resuscitační péče i akutního příjmu
- přijímat, evidovat a vyhodnocovat tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu pacienta a podle stupně naléhavosti zabezpečovat odpovídající způsob jejich řešení za použití telekomunikační a sdělovací techniky
- provádět telefonní instruktáž k poskytování laické první pomoci a neodkladné resuscitace, poskytovat další potřebné rady za použití vhodného psychologického přístupu
- zajišťovat přípravu k aktivaci a případně aktivovat traumatologické plány při mimořádných událostech
- podílet se na poskytování zdravotní péče ve zdravotnickém zařízení za standardních i nestandardních podmínek
- podílet se na zajištění bezpečnosti pacientů a zdravotnických pracovníků za standardních a nestandardních podmínek

7. Materiální a personální zabezpečení

Materiální zajištění vzdělávacího programu musí splňovat požadavky akreditačního řízení podle § 46 zákona č. 96/2004 Sb.

Teoretickou výuku uskutečňují fyzické osoby s odbornou, případně specializovanou způsobilostí, odpovídající zaměření programu specializačního vzdělávání a s pedagogickými zkušenostmi.

Školitelem praktické výuky na akreditovaném pracovišti může být pouze zdravotnický pracovník s odbornou způsobilostí zdravotnického záchranáře a praxí 5 let v oboru nebo s odbornou způsobilostí všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v oboru intenzivní péče, který je zapsán v Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnických povolání bez odborného dohledu (podle § 59 zákona č.96/2004 Sb.).

8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany a téma z oblasti radiační ochrany. Výuka k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází z požadavků platných právních a jiných předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny informacemi

o možných ohroženích v souvislosti s vykonáváním praktické výuky v rámci pracovišť integrovaného záchranného systému a neodkladné medicíny (stres, zvýšené riziko infekce, zvládnání neadaptivního chování pacientů apod.)

9. Doporučená literatura

1. ADAMS, B. , HAROLD, C.E., *Sestra a akutní stavy od A do Z*. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-893-8
2. ARCHALOUSOVÁ, A., *Přehled vybraných ošetrovatelských modelů*. Hradec Králové: NUCLEUS, 2003. ISBN 80-86 225- 33 – X
3. ANDĚL, M. , BENEŠ, P., *Výživa nemocných v těžkých stavech*. Brno: IDV PZ, 1999. ISBN 80-7013-271-X
4. BÁRTLOVÁ, S. SADÍLEK, P., TÓTHOVÁ, V., *Výzkum v ošetrovatelství*. Brno: NCO NZO, 2005. ISBN 80-7013-416-X
5. BARTOŠÍKOVÁ, I., *O syndromu vyhoření pro zdravotní sestry*. Brno: NCO NZO, 2006. ISBN 80-7013-439-9.
6. BĚLOBRÁDKOVÁ, J., BRÁZDOVÁ, L., *Diabetes mellitus*. Brno: NCO NZO, 2006. ISBN 80-7013-446-1.
7. COVEY, S., R., 8. návyk. *Od efektivnosti k výjimečnosti*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-138-0.
8. ČERNÝ, V. A SPOL., *Invazivní hemodynamické monitorování v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2000. ISBN 80-7169-994-2
9. ČERNÝ, Z. A KOL. *Infekční nemoci. Jak pečovat o pacienta s infekčním onemocněním*. Brno: NCO NZO, 2008. ISBN 978-80-7013-480-1.
10. ČESKÉ OŠETŘOVATELSTVÍ 6., *Hodnocení a měřicí techniky v ošetrovatelské praxi*. Brno: IDVPZ, 2001. ISBN 80-7013-323-6
11. DRÁBKOVÁ, J., *Polytrauma v intenzivní medicíně*, Praha: Grada, 2003.
12. ERTLOVÁ, F., MUCHA, J., *Přednemocniční neodkladná péče*. Brno: NCO NZO. 2003. ISBN 80-7013-379-1
13. FENDRYCHOVÁ, J., BOREK, I., A KOL. *Intenzivní péče o novorozence*. Brno: NCO NZO, 2007. ISBN 978-80-7013-447-4.
14. FENDRYCHOVÁ, J., KLIMOVÍČ, M., A KOL. *Péče o kriticky nemocné dítě*. Brno: NCO NZO, 2005. ISBN 80-7013-427-5.
15. GLADKIJ, I.I. A KOL., *Management ve zdravotnictví*, Brno: Computer Press, 2003.
16. HAMPTON, J.R., *EKG stručně, jasně, přehledně*. Praha: Grada Publishing, 1996. ISBN 80-7169-153-4
17. HANDL, Z., *Externí transtorakální defibrilace a kardiostimulace*. Brno: NCO NZO, 2007. ISBN 978-80-7013-453-5.
18. HANDL, Z., *Monitorování pacientů v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči - vybrané kapitoly*. Brno: NCO NZO, 2007. ISBN 978-80-7013-459-7.
19. HLAVÁČKOVÁ, D., ŠTOREK, J., FIŠER, V., A KOL., *Krizová připravenost zdravotnictví*, Brno: NCO NZO. 2007. ISBN 978-80-7013-452-8.
20. CHRÁSKA, M., *Základy výzkumu v pedagogice*, Olomouc: UP PF, 2000. ISBN 80-7067-798-8.
21. IVANOVÁ, K., *Základy etiky a organizační kultury v managementu zdravotnictví*. Brno: NCO NZO, 2006. ISBN 80-7013-442-9.
22. KALINA, M., *Akutní neurologie - intenzivní péče v neurologii*. Praha: Triton, 2000. ISBN 80-7254-100-5
23. KASAL, E. A KOL., *Základy anesteziologie, resuscitace, neodkladné medicíny a intenzivní péče pro lékařské fakulty*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0556-2

24. KLUSOŇOVÁ, E., PITNEROVÁ, J., *Rehabilitační ošetřování pacientů s těžkými poruchami hybnosti*. Brno: NCO NZO, 2005. ISBN 80-7013-423-2.
25. KOLÁŘ, J. A KOL., *Kardiologie pro sestry intenzivní péče a studenty medicíny*. Praha Akcenta, 1998. ISBN 80-86232-06-09
26. KRAMÁŘOVÁ, N., *Gerontopsychiatrie*, České Budějovice: JU, 2000.
27. LIVIAN, Y. F., *Řízení lidských zdrojů*. Praha: 1997. ISBN 80-86009-19-X.
28. MARKOVÁ, M. FENDRYCHOVÁ, J., *Ošetřování pacientů s tracheotomií*. Brno: NCO NZO, 2006. ISBN 80-7013-445-3.
29. MUSIL, J., *Léčba chronické obstrukční plicní nemoci*. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-385-5
30. MUŽÍK, J. *Andragogická didaktika*, Praha: Codex Bohemia, 1998.
31. NOVOTNÁ, I., ZICHOVÁ, L., NOVÁKOVÁ, D., EEG, *Epilepsie a diferenciální diagnostika poruch vědomí*. Brno: NCO NZO, 2008. ISBN 978-80-7013-472-6.
32. PODSTATOVÁ H., *Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena*. Olomouc: Epava, 2001
33. POKORNÁ, A., *Efektivní komunikační techniky v ošetrovatelství*. Brno: NCO NZO, 2008. ISBN 978-80-7013-466-5.
34. POKORNÝ, J. A KOL., *Urgentní medicína*. Praha: Galén. 2004. ISBN 80-7262-259-5
35. PRUDIL, L., *Základy právní odpovědnosti ve zdravotnictví*. Brno: NCO NZO, 2006. ISBN 80-7013-433-X.
36. RICHARDS, A., EDWARDS, S., *Repetitorium pro zdravotní sestry*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0932-5.
37. SILBERNAGL, S., LANG, F. *Atlas patologické fyziologie člověka*. Praha: Grada, 2001.
38. SOFAER, B., *Bolest – příručka pro zdravotní sestry*. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-309-X
39. Šeclová, S.- přeložila, *Rehabilitace po cévní mozkové příhodě*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0592-3.
40. ŠEVELA, K., ŠEVČÍK, P., KRAUS, R., A KOL., *Akutní intoxikace v intenzivní medicíně*, Praha: Grada, 2002.
41. ŠTĚTINA, J. A KOL., *Medicína katastrof a hromadných neštěstí*. Praha: Grada Publishing. 2000.
42. VONDRÁČEK, L., *Právní předpisy nejen pro hlavní, vrchní, staniční sestry*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1198-2.
43. ZEMANOVÁ, J., *Základy anesteziologie 1.,2.*, Brno: NCO NZO, 2002, 2005.

Tabulka č. 1

§ 97 ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ PRO URGENTNÍ MEDICÍNU				
KÓDY MODULŮ	NÁZEV MODULU	TYP MODULU	DÉLKA TRVÁNÍ	POČET KREDITŮ
<i>Základní modul</i> 4.1.	Role zdravotnického záchranáře specialisty	P	2 týdny -T	20
<i>Odborný modul</i> 4.2.	Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu	P	3 týdny – T 4 týdny – Pr.	30 20
<i>Speciální modul</i> 4.3.1	Zdravotnický záchranář se zaměřením na operační řízení přednemocniční neodkladné péče	P	1 týden T 2 týdny Pr.	10 10
<i>Speciální modul</i> 4.3.2.	Zdravotnický záchranář se zaměřením na péči anesteziologicko-resuscitačního oddělení a pracoviště akutního příjmu	P	1 týden T 2 týdny Pr.	10 10
<i>Speciální modul</i> 4.3.3.	Zdravotnický záchranář se zaměřením na krizovou připravenost ve zdravotnictví	P	1 týden T	10
	ODBORNÁ PRAXE NA AKREDITOVANÉM PRACOVIŠTI	P	2 týdny	
Σ			8 týdnů T + 8 týdnů Pr.	80T +40 Pr.

Toto studium má celkovou kreditní hodnotu min.120 kreditů

Vysvětlivky: P- povinné, T- teorie, Pr.- praxe

9.

**METODICKÝ POKYN K PŘÍPRAVĚ A REALIZACI VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
AKREDITOVANÉHO KVALIFIKAČNÍHO KURZU (ZPRACOVÁNÍ ŽÁDOSTI, PRŮBĚH,
REALIZACE, ZAPOČÍTÁVÁNÍ A UKONČENÍ AKK)**

ZN.: MZDR 36201/2008

REF.: Bc. Andrea Kesziová

Metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví k zákonu č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, kterým se stanoví pravidla přípravy akreditovaného kvalifikačního kurzu a realizace studia pro účastníky akreditovaného kvalifikačního kurzu.

Podle tohoto metodického pokynu postupují žadatelé o akreditaci a akreditovaná zařízení, která jsou oprávněná uskutečňovat vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu.

Absolvováním AKK se získává odborná způsobilost k výkonu příslušného zdravotnického povolání.

I.**Příprava vzdělávacího programu AKK**

Struktura vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu je v souladu s ustanovením § 51 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů, dále je dána vyhláškou č. 39/2005 Sb. o minimálních požadavcích na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání a schválenými vzdělávacími programy pro jednotlivé nelékařské obory, které byly vydány ve Věstnicích MZ. Na webových stránkách ministerstva zdravotnictví jsou zveřejněny vzdělávací programy a přehled akreditovaných zdravotnických zařízení.

Vzdělávací program může být dopracován podle potřeb akreditovaného zařízení, pokud splní požadavky vzdělávacího programu zveřejněného ve Věstníku MZ.

Žádost o udělení/prodloužení akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu je nutno předložit na celý vzdělávací program, kde je uveden žadatel o celý vzdělávací program a jeho partner (partneři), s kterým je smluvně provázán a tato jejich vzájemná spolupráce je k žádosti přiložena. Součástí žádosti je název vzdělávacího programu, který je v souladu se zákonem č. 96/2004 Sb., maximální počet míst ve vzdělávacím programu i ve smluvních zařízeních.

Formulář žádosti o udělení/prodloužení akreditace a informace o dalších potřebných dokladech, které je nutné doložit k uskutečňování vzdělávacího programu, jsou zveřejněny na webových stránkách MZ. Žádost se předkládá ministerstvu v trojím písemném vyhotovení a v elektronické podobě.

**VZDĚLÁVACÍ PROGRAM AKREDITOVANÉHO KVALIFIKAČNÍHO KURZU
(AKK) ZAHRNÚJE:****■ Název vzdělávacího programu**

Je v souladu se zákonem č. 96/2004 Sb. a vzdělávacím programem AKK zveřejněným ve Věstníku MZ.

■ Pracovní uplatnění absolventa

Absolvováním AKK se získává odborná způsobilost k výkonu příslušného zdravotnického povolání.

■ Pojetí a cíle (význam) akreditovaného kvalifikačního kurzu

Vysvětlení, za jakým účelem je vzděláván účastník předkládaného programu, popisuje očekávaný výsle-

dek kvalifikačního kurzu, jaké znalosti, dovednosti a žádané profesní návyky získá, jakou bude mít roli ve zdravotnickém týmu.

■ **Určení**

Konkrétní uvedení nelékařského zdravotnického povolání dle zákona č. 96/2004 Sb.

■ **Vstupní a další požadavky**

Podmínky přijetí do kurzu – např. požadavek na zdravotní způsobilost, předchozí vzdělání, zvláštní odbornou způsobilost podle zvláštních právních předpisů (vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.).

■ **Rozsah vzdělávacího programu a výuková pracoviště**

Celkový počet hodin praktického a teoretického vyučování (bez samostudia a domácí přípravy). Minimální rozsah je určen vzdělávacím programem uvedeným ve Věstníku MZ. Seznam výukových pracovišť, na kterých praxe probíhá.

■ **Počet účastníků**

Uvedený počet je maximální počet míst pro vzdělávací program v jednom kurzu i ve smluvních zařízeních a je důležitý zejména z hlediska kvality vzdělávání.

■ **Obsah kurzu**

Obsah je vymezen v učebním plánu a v učebních osnovách teoretické a praktické části.

■ **Učební plán**

Přehled vzdělávacích předmětů (tematických celků) s hodinovou dotací, s celkovým součtem hodin výuky členěným na počet hodin teoretické a praktické přípravy. Pokud je praktická výuka realizována na více pracovištích, je počet hodin praktické výuky uveden i pro jednotlivá pracoviště.

■ **Učební osnovy**

Rozpracované učební plány vzdělávacích předmětů (tematických celků), kdy učivo tematického celku (předmětu) je osnováno do témat s počtem hodin. Konkretizace výsledků vzdělávání podle oblastí, bloků. Obecné a odborné vědomosti, dovednosti, postoje, klíčové kompetence, kterých má být dosaženo.

■ **Organizační a pedagogické zajištění**

Informace o organizaci výuky, např. vybavení pracovišť a učeben, ve kterých výuka probíhá, přehled lektorů jednotlivých předmětů či témat a údaje o jejich způsobilosti. Praktická výuka musí být vždy alespoň zčásti zajišťována zdravotnickým zařízením (§ 49 odst. 4 písm. b) zákona č. 96/2004 Sb.). Pokud je část praktické výuky realizována v učebnách, je nutné uvést její rozsah a obsah. Pokud je akreditovaný kvalifikační kurz realizován akreditovaným pracovištěm a jeho smluvními partnery (např. školou a zdravotnickým zařízením), je třeba ve vzdělávacím programu uvést způsob řešení vzájemných vztahů těchto subjektů, zejména jejich odpovědnost za konkrétní části kurzu, ukončení kurzu apod. Tyto vztahy se doporučuje upravit smluvně.

■ **Odborný garant**

Fyzická osoba odpovídající za odbornou úroveň a průběh vzdělávání. Odbornou garancí teoretické a praktické části nemusí zajišťovat 1 osoba. Požadavky na odbornou, popř. specializovanou nebo zvláštní odbornou způsobilost odborného garanta vyplývají ze zaměření kurzu. Osoba, která odpovídá za organizační průběh kvalifikačního kurzu a vedení administrativy, není ve smyslu výše uvedeného odborným garantem.

■ Výkony a jejich četnost

Předloží se rozpracovaný plán odborné praxe, včetně přehledu výkonů. Lze uvést typ pracoviště, na kterém budou prováděny a kvalifikace pracovníků, kteří na jejich řádné osvojení budou dohlížet. Pokud budou některé výkony nacvičovány v učebnách, je nutné tuto skutečnost uvést.

■ Způsob zakončení

Uvádí způsob a požadavky na úspěšné ukončení akreditovaného kvalifikačního kurzu účastníkem (např. teoretická nebo praktická zkouška, pohovor, test). Je vhodné uvést i fyzické osoby, které budou zkoušky zajišťovat. Závěrečné ověřování znalostí je organizováno v souladu s platnými předpisy (zákon č. 96/2004 Sb., vyhláška č. 394/2004 Sb.).

■ Osvědčení

Akreditované zařízení vydá po úspěšném absolvování kvalifikačního kurzu osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, a to na tiskopisu poskytnutém ministerstvem.

■ Seznam doporučené studijní literatury

Aktuální seznam studijní literatury je uveden v závěru vzdělávacího programu.

II. Realizace AKK

Akreditovaný kvalifikační kurz provádí akreditované zařízení, kterému byla Ministerstvem zdravotnictví (dále jen „MZ“) udělena/prodloužena akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu (dle ustanovení § 45 odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

Seznam akreditovaných zařízení, kterým byla udělena akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu AKK je umístěn na webových stránkách MZ.

Informace o realizaci AKK se nachází na webových stránkách akreditovaných zařízení.

Zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu

- 1) Žádost o zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu podává uchazeč akreditovanému zařízení prostřednictvím zdravotnického zařízení nebo jiného zařízení, které je jeho zaměstnavatelem, nebo svým jménem, pokud absoluuje akreditovaný kvalifikační kurz na vlastní náklady .
- 2) Akreditované zařízení zařadí uchazeče do akreditovaného kvalifikačního kurzu do 30dnů po obdržení žádosti, pokud splňuje vstupní podmínky vzdělávacího programu a zároveň uchazeči oznámí termín začátku vzdělávání.
- 3) Podmínkami zařazení do kurzu se rozumí např. požadavek na předchozí vzdělání, zdravotní způsobilost, zvláštní odbornou způsobilost podle zvláštních právních předpisů (vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.)
- 4) Účast na vzdělávání v akreditovaných kvalifikačních kurzech se považuje za zvyšování kvalifikace, nebo za rekvalifikaci v případě kurzů, které určí ministerstvo v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Průběh a realizace akreditovaného kvalifikačního kurzu

- 1) Akreditované zařízení současně seznámí uchazeče s organizací akreditovaného kvalifikačního kurzu a s požadavky na jeho úspěšné absolvování.
- 2) Za odbornou úroveň a průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu odpovídá akreditované zařízení. Odbornou garanci teoretické a praktické části nemusí zajišťovat 1 osoba. Požadavky na odbornou, popř. specializovanou nebo zvláštní odbornou způsobilost odborného garanta vyplývají ze zaměření kurzu.
- 3) Účastník akreditovaného kvalifikačního kurzu je v rámci tohoto vzdělávání povinen absolvovat celkový počet hodin teoretického vyučování a praktickou výuku (bez samostudia a domácí přípravy) na pracovišti akreditovaného zařízení v rozsahu určeném příslušným vzdělávacím programem.

Započtení studia

- 1) Akreditované zařízení započte do hodin praktického a teoretického vyučování nejvýše 15 % omluvenou absencí z celkového počtu hodin praktického vyučování a omluvenou absencí z hodin teoretického vyučování.
- 2) Do vzdělávání v akreditovaném kvalifikačním kurzu započte akreditované zařízení část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení.
- 3) O započtení vydá akreditované zařízení potvrzení.
- 4) Postup započítávání praxe stanoví akreditované zařízení vnitřním předpisem (komu se žádost podává, kdo posuzuje a schvaluje, kdo vystaví doklad o započtení apod.)
- 5) V případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení ministerstvo.

Ukončení akreditovaného kvalifikačního kurzu

- 1) Akreditovaný kvalifikační kurz se ukončuje závěrečnou zkouškou před zkušební komisí podle zkušebního řádu stanoveného prováděcím právním předpisem (vyhl. č. 394/2004 Sb.).
- 2) Zkušební komisi zřizuje akreditované zařízení. Členy zkušebních komisí jmenuje a odvolává statutární zástupce akreditovaného zařízení, a to na návrh příslušných profesních sdružení, popřípadě odborných společností. V případě, že profesní sdružení ani odborná společnost neexistuje, členy zkušební komise jmenuje a odvolává statutární zástupce, bez návrhu příslušných profesních sdružení či odborných společností.
- 3) Ministerstvo může jmenovat dalšího člena zkušební komise.
- 4) Zástupce statutárního orgánu nebo osoba pověřená vzděláváním v akreditovaném zařízení informuje ministerstvo o termínu a místě závěrečné zkoušky, a to alespoň 30 dnů přede dnem konání zkoušky.
- 5) Přihlášky a protokoly o závěrečné zkoušce AKK se již na MZ nezasílají.

- 6) O úspěšném absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu vydá akreditované zařízení osvědčení o získané odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání, a to na tiskopisu poskytnutém ministerstvem zdarma na základě žádosti akreditovaného zařízení, a to vždy v počtu úspěšných absolventů závěrečných zkoušek kvalifikačních kurzů. Pro osvědčení se používají tyto formuláře: SEVT č. 49 501 2 – osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem, SEVT č. 49 501 3 – osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání pod přímým vedením, SEVT č. 49 501 5 – osvědčení o získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.

V případě, že při vyplňování formulářů uděláte chybu, zašlete špatně vyplněný formulář zpět na Ministerstvo zdravotnictví. Obratem Vám bude zaslán nový a špatně vyplněný formulář bude skartován.

III.

Povinnosti akreditovaných zařízení

- řídit se ustanovením § 50 zákona o nelékařských zdravotnických povoláních,
- uskutečňovat vzdělávání podle předloženého a schváleného vzdělávacího programu,
- předkládat roční zprávu o organizačním a finančním zajištění vzdělávání,
- podrobit se kontrole zabezpečení vzdělávání podle vzdělávacího programu, prováděné ministerstvem,
- vést dokumentaci o vzdělávání, která dokládá skutečnosti, nutné pro doložení povinností vyplývajících ze vzdělávacího programu, obsahuje seznam účastníků vzdělávání, dokumentace o vzdělávání absolventů je archivální podle zákona č. 97/1974 Sb. o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- neprodleně, nejpozději do 30 dnů oznámit MZ každou změnu podmínek souvisejících se zabezpečením vzdělávání. Při změnách týkajících se navýšení počtu frekventantů, změny školitele, garanta, apod. je nutné o tyto změny zažádat s doložením dokladů,
- dopisem informovat o termínu a místě závěrečné zkoušky Ministerstvo zdravotnictví, a to alespoň 30 dnů přede dnem konání zkoušky,
- předat MZ, popřípadě pověřené organizaci, veškerou dokumentaci týkající se účastníků vzdělávání, pokud hodlá ukončit uskutečňování vzdělávacího programu, aniž by oprávnění k této činnosti přešlo na jeho právního nástupce (§ 50 odst. 2),
- v případě, že akreditované zařízení nesplňuje podmínky, za nichž mu byla akreditace udělena, ministerstvo akreditaci odejme podle § 49 odst. 6 zákona č. 96/2004 Sb..

10.**TRAUMATOLOGICKÁ PÉČE V ČESKÉ REPUBLICE**

V Praze dne 28.11.2008

čl. 1**Kontext**

V současné době jsou vnější příčiny (poranění a otravy) na třetím místě příčin mortality občanů ČR, v roce 2007 měly za následek 6 080 úmrtí, což představuje 5,8 % z celkového počtu zemřelých. Nepočítáme-li úmyslná sebepoškození, jsou v rámci této příčiny smrti nejčastější dopravní nehody a pády. ČR zaujímá přední místo v celoevropských statistikách.

Úrazy jsou nejčastější příčinou úmrtí u dětí a mladých dospělých. V roce 2007 zemřelo na následky vnějších příčin 282 osob mladších 20 let, z toho na děti do 15 let připadlo 101 úmrtí. Na celkovém počtu úmrtí dětí do 15 let se vnější příčiny podílely 18 %, přitom s věkem v rámci této věkové skupiny podíl vnějších příčin na úmrtnosti výrazně roste a ve věku 15 -19 let dosahuje dokonce 72 %.

V nemocnicích ČR bylo v roce 2007 evidováno téměř 185 tisíc hospitalizací pro poranění a otravy, které byly závažnější a které vyžadovaly náročnější ošetření, než pouhé ambulantní ošetření. Na 100 000 obyvatel připadlo 1 789 případů hospitalizace z důvodu poranění a otravy.

Ministerstvo zdravotnictví si, vzhledem k těmto nepříznivým statistickým údajům, klade za svůj úkol zlepšit kromě důsledných preventivních opatření také organizaci péče o pacienty s traumatem tak, aby těžce zranění pacienti dostali včas nejvyšší možnou specializovanou péči a tím i šanci minimalizovat následky svého úrazu. Toho lze docílit koncentrací vysoce specializované nákladné péče do odpovídajícím způsobem vybavených zdravotnických zařízení, zdokonalením směřování pacientů v přednemocniční fázi zdravotní péče a zlepšením návaznosti přednemocniční na nemocniční zdravotní péči se záměrem odstranit problémy s příjmem pacienta od zdravotnické záchranné služby do zdravotnického zařízení.

čl. 2**Úvod**

Ministerstvo zdravotnictví tímto informuje odbornou veřejnost o organizačních, odborných a materiálně technických předpokladech, které musí splňovat zdravotnická zařízení zajišťující traumatologickou péči nejvyššího stupně v České republice, a o zdravotnických zařízeních a jejich pracovištích, kterým byl na základě auditů provedených týmem složeným ze zástupců Ministerstva zdravotnictví ČR, všech plátců zdravotního pojištění, odborných společností (Česká společnost úrazové chirurgie dále jen „ČSÚCH“, Česká společnost pro ortopedii a traumatologii, Česká společnost neurochirurgická, Společnost popáleninové medicíny a Společnosti urgentní medicíny a medicíny katastrof) a zástupců poskytovatelů zdravotní péče přidělen statut Traumacentra.

Přestane-li Traumacentrum splňovat organizační, odborné nebo materiálně technické předpoklady dané tímto Věstníkem, ministerstvo zdravotnickému zařízení buď dočasně pozastaví statut Traumacentra do doby odstranění nedostatku nebo tento statut odejme, jde-li o závažné nedostatky. Tuto skutečnost uveřejní ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví a sdělí ji dále zdravotním pojišťovnám, které učiní opatření ve své působnosti. Dohled nad plněním předpokladů mají zejména odborné společnosti a pojišťovny.

Povinnost zajistit traumatologickou péči všem svým pojištěncům na náležité odborné úrovni mají zdravotní pojišťovny s odkazem na § 46 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění. Činí tak prostřednictvím smluvních zdravotnických zařízení.

čl. 3

Traumatologická péče

Traumatologická péče má tři stupně:

1. Základní stupeň je realizován na chirurgických, traumatologických či ortopedických pracovištích ambulantního či lůžkového typu. Zahrnuje základní traumatologickou péči.
2. Vyšší stupeň péče je realizován v lůžkových zdravotnických zařízeních, ve kterých je možné sestavit tým odborníků více chirurgických oborů, mají dostatečné zázemí intenzivní péče a zajištěnou návaznost péče následné, zejména rehabilitační. Zahrnuje veškerou specializovanou traumatologickou zdravotní péči, mimo péči poskytovanou výhradně v Traumacentrech pro dospělé a pro děti a v Popáleninových centrech.

Zdravotnická zařízení, která jsou oprávněna poskytovat vyšší stupeň traumatologické péče, si stanoví zdravotní pojišťovny. Rozsah zdravotní péče, které pojišťovny s konkrétním poskytovatelem tohoto stupně traumatologické péče nasmlouvají, závisí zejména na náležitém personálním, věcném a technickém vybavení zdravotnického zařízení a na úrovni kvality poskytované zdravotní péče.

3. Nejvyšší stupeň péče je poskytován v Traumacentru a Popáleninovém centru a je vymezen Triází a seznamem diagnóz, uvedených v přílohách tohoto Věstníku.

Sekundární transporty jsou realizovány výhradně do Traumacenter.

Každý lékař či pracoviště zabývající se traumatologickou péčí je povinen zajistit poskytnutí potřebné zdravotní péče na příslušném stupni. Tím je myšlena nejen diagnostika, ale také klasifikace poranění a stanovení léčebné strategie s využitím možností léčby chirurgické, intenzivní, rehabilitační a následné.

čl. 4

Traumacentra České Republiky

a) Traumacentra pro dospělé

1. Traumacentrum Fakultní nemocnice v Motole především pro pražské Správní obvody 1, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 16 a 17 a pro území okresů Praha – západ, Benešov, Beroun, Příbram, Kladno, Rakovník;
2. Traumacentrum Fakultní nemocnice Královské Vinohrady především pro pražské Správní obvody 2, 3, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 18, 19, 20, 21 a 22 a pro území okresů Praha - východ, Mělník, Mladá Boleslav, Kolín, Kutná Hora, Nymburk;
3. Traumacentrum Fakultní nemocnice Plzeň především pro kraj Plzeňský a Karlovarský;
4. Traumacentrum Nemocnice České Budějovice především pro kraj Jihočeský;
5. Traumacentrum Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem především pro kraj Ústecký;
6. Traumacentrum Nemocnice Liberec především pro kraj Liberecký a pro území okresů Mladá Boleslav, Trutnov a Jičín;
7. Traumacentrum Fakultní nemocnice Hradec Králové především pro kraj Královéhradecký a Pardubický;
8. Traumacentrum Fakultní nemocnice Brno především pro kraj Jihomoravský a Vysočinu;
9. Traumacentrum Fakultní nemocnice s poliklinikou Ostrava především pro kraj Moravskoslezský;
10. Traumacentrum Fakultní nemocnice Olomouc především pro kraj Olomoucký a Zlínský;
11. Traumacentrum Ústřední vojenské nemocnice (ÚVN) – Střešovice – doplňující kapacitu vysoce specializované traumatologické péče především pro Prahu a Středočeský kraj s vědomím, že ÚVN Střešovice je zařazena ve zvláštním režimu s odkazem na zákon č. 66/1999 Sb., o přístupu České republiky k Severoatlantické smlouvě a zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky ve znění pozdějších předpisů.

b) Traumacentra pro děti a dorost

1. Traumacentrum Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem především pro kraj Ústecký;
2. Traumacentrum Fakultní nemocnice Hradec Králové především pro kraj Královéhradecký, Liberecký a Pardubický;
3. Traumacentrum Fakultní nemocnice Brno především pro kraj Jihomoravský, Vysočina a Zlínský;
4. Traumacentrum Fakultní nemocnice s poliklinikou Ostrava především pro kraj Moravskoslezský a Olomoucký;
5. Traumacentrum Fakultní nemocnice v Motole především pro Prahu a Středočeský kraj;
6. Traumacentrum Fakultní nemocnice Plzeň především pro kraj Plzeňský a Karlovarský;
7. Traumacentrum Nemocnice České Budějovice především pro kraj Jihočeský.

c) Popáleninová centra

1. Popáleninové centrum Fakultní nemocnice Královské Vinohrady;
2. Popáleninové centrum Fakultní nemocnice Brno;
3. Popáleninové centrum Fakultní nemocnice s poliklinikou Ostrava.

čl. 5 a**Materiálně technické předpoklady pracoviště
Traumacentrum pro dospělé
Traumacentrum pro děti a dorost**

Traumacentrum má základ v traumatologii (plastické chirurgii pro Popáleninové centrum) jako koordinujícího oboru, který sdružuje ostatní profilovaná pracoviště a týmy. Jádrem tvoří traumatologické oddělení.

Centrum:

- disponuje:
  - urgentním příjmem s kapacitou minimálně tří plně vybavených lůžek, se 24 hodinovou dostupností 3 traumatýmů se zastoupením lékařů se specializovanou způsobilostí ve všech oborech nezbytných pro poskytování traumatologické péče (ortopedie, traumatologie, chirurgie, neurochirurgie, hrudní chirurgie, cévní chirurgie, kardiochirurgie, orální a maxilofaciální chirurgie, plastická chirurgie, anesteziologie a resuscitace a intervenční radiologie) – jednoho týmu přítomného na pracovišti (lékař se specializovanou způsobilostí v oboru intervenční radiologie je dostupný v rámci Traumatologického plánu) a dalších dvou dostupných v rámci Traumatologického plánu (pro dětské traumacentrum min. 2 vybavená lůžka a 2 traumatýmy)
  - urgentním operačním sálem,
  - 30 lůžkovým traumatologickým oddělením (u Traumacentra pro děti a dorost jsou to lůžka dětské chirurgie), lůžkovou kapacitou v dalších chirurgických oborech (chirurgie, ortopedie a další chirurgické obory) v minimálním celkovém počtu 100 lůžek,
  - lůžky intenzivní traumatologické péče splňujícími požadavky na personální, věcné a technické vybavení, a to minimálně v počtu 10 lůžek pro dospělé (event. vyčleněnými v rámci společné JIP chirurgických oborů) a 6 lůžek pro děti, dále musí disponovat minimálně 5 lůžky ARO vyčleněnými pro potřeby Traumacentra pro dospělé a 2 - 3 lůžky pro dětské pacienty,
  - heliportem zkolaudovaným pro noční příjem pacientů a dalším heliportem záložním;
- má zajištěno:
  - věcné vybavení pro operativu v oblasti chirurgie břišní (včetně laparoskopie), hrudní (včetně thorakoskopie), páteře a hlavy, končetinové, cévní, ORL, urogenitální a plastické,

- nelékařské zdravotnické pracovníky se způsobilostí dle zákona č.96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů,
  - radiodiagnostické vybavení s kompletními zobrazovacími metodami pro diagnostiku všech druhů úrazů (skiagrafické přístroje, CT přístroj, sonografické přístroje, magnetická rezonance, radiointervenční metody, endoskopie, PACS systém),
  - laboratorní diagnostiku biochemickou, hematologickou a mikrobiologickou s možností 24 hod dostupnosti konzultace lékaře se specializovanou způsobilostí v těchto oborech, možnost konzultace antibiotického střediska,
  - konziliární služby v oborech neurologie, vnitřní lékařství, oftalmologie, ORL, gynekologie a porodnictví, psychiatrie, dětské lékařství v případě Traumacentra pro děti a dorost,
  - návaznost na spinální jednotku, akutní rehabilitační a následnou rehabilitační péči (obor rehabilitační a fyzikální medicína),
  - péči o stomie, nutriční péči, protetiku a sociální péči;
- ve zdravotnickém zařízení, jehož součástí je Traumacentrum, musí být dále k dispozici:
- nepřetržitě minimálně 3 anesteziologické týmy,
  - minimálně tři operační sály a dostatečné personální zajištění těchto sálů (pro dětské traumacentrum 2 anesteziologické týmy a 2 operační sály)

Traumacentrum pro děti a dorost

Dětská traumacentra jsou z důvodů technických, personálních, logistických a teritoriálních zřizována jako samostatná specializovaná pracoviště paralelně s Traumacentry pro dospělé.

Kromě předpokladů uvedených výše centrum:

- disponuje:
- dostatečným množstvím lůžek pro hospitalizaci rodičů poraněného dítěte,
  - minimálně 5 lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru dětská chirurgie (stávající centra doplňují tyto počty do 2 let)
- má zajištěno:
- věcné vybavení pro operativu v oblasti dětské chirurgie
  - nelékařské zdravotnické pracovníky se způsobilostí dle zákona č.96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, včetně dětských sester,
  - konziliární služby v oborech dětská radiologie, dětská urologie, dětská gynekologie, dětská kardiologie, dětská nefrologie, dětská neurologie, dětská otorinolaryngologie, dětská revmatologie a dětská a dorostová psychiatrie;
- ve zdravotnickém zařízení, jehož součástí je Traumacentrum pro děti a dorost, musí být dále k dispozici:
- intenzivní péče o novorozence.

čl. 5 b

Materiálně technické předpoklady pracoviště Popáleninové centrum

Centrum:

- disponuje:
- lůžky intenzivní popáleninové péče splňujícími požadavky na personální, věcné a technické vybavení, a to minimálně v počtu 8 lůžek,

- minimálně 8 lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru popáleninová medicína, a dále lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru intenzivní medicína,
- lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru dětské lékařství nebo dětská chirurgie;
- má zajištěno:
  - radiodiagnostické vybavení s kompletními zobrazovacími metodami pro diagnostiku všech druhů úrazů (skiagrafičké přístroje, CT přístroj, sonografické přístroje, magnetická rezonance, radiointervenční metody, endoskopie, PACS systém),
  - věcné vybavení pro operativu pacientů s popáleninami,
  - nelékařské zdravotnické pracovníky se způsobilostí dle zákona č.96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, včetně dětských sester;
- ve zdravotnickém zařízení, jehož součástí je Popáleninové centrum, musí být dále k dispozici:
  - nepřetržitě minimálně 3 anesteziologické týmy.

čl. 6

Organizační a další odborné předpoklady pracoviště Traumacentrum pro dospělé Traumacentrum pro děti a dorost Popáleninové centrum

- zajištění spolupráce všech oborů zdravotní péče v rámci zdravotnického zařízení a zajištění jejich okamžité dostupnosti v případě potřeby. Forma této spolupráce musí být jasně vymezena v Organizačním řádu zdravotnického zařízení;
- schopnost koordinovat poskytování zdravotní péče pacientům s traumatem na všech 3 stupních traumatologické péče a udržovat s těmito pracovišti odbornou spolupráci. Důležitá je především spolupráce s přednemocniční složkou péče ke zlepšení postupu při TRIAGE;
- spolupráce se zdravotnickou záchrannou službou v regionu;
- zpracovaný a pravidelně aktualizovaný Traumatologický plán, provádění nácviku spuštění Traumatologického plánu;
- sběr a poskytování dat do Traumaregistru dospělých a Registru dětských úrazů;
- vedení zdravotnické dokumentace v souladu s platnými právními předpisy. Zdravotnická dokumentace musí obsahovat ucelený přehled o všech etapách péče o pacienta s traumatem;
- sledování počtu nemocných podle jednotlivých diagnóz a zveřejňování těchto dat v anonymizované podobě;
- pravidelné vyhodnocování výsledků diagnostiky a léčby formou sebeevaluace, zavedení lokálních programů kontroly kvality péče a spokojenosti pacientů;
- schopnost zajistit dispenzarizaci pacientů v Centru nebo v jiném zdravotnickém zařízení, které je schopno odborně tuto péči zajistit;
- zajištění posudkové péče;
- provádění vědy a výzkumu, zapojení se do národních i mezinárodních výzkumných projektů, aplikace výsledků lékařské vědy do praxe;
- zajišťování pregraduální a postgraduální výuky, akreditace pro obor traumatologie (v případě Popáleninového centra pro obor popáleninová medicína) a další související obory.

Příloha č. 1

A. Úrazové diagnózy a stavy u dospělých, které vyžadují péči v Traumacentru

1. Polytrauma.
2. Kraniocerebrální poranění s přetrvávající poruchou vědomí a závažnou neurologickou symptomatologií.
3. Závažné maxilofaciální poranění, především s postižením očnice, s obturací horních cest dýchacích a s poruchou skusu.
4. Poranění krčních cév, průdušnice a brachiálního plexu.
5. Sériová zlomenina žebér s nestabilitou hrudní stěny. Závažné krvácení do hrudníku a mediastina, velkých bronchů.
6. Závažná poranění nitrobřišních a retroperitoneálních orgánů, zejména dilacerace jater.
7. Dislokované zlomeniny pánevního kruhu.
8. Dislokované zlomeniny acetabula.
9. Dislokované nitrokloubní zlomeniny postihující velké klouby - rameno, kyčel, koleno.
10. Zlomeniny dlouhých kostí sdružené s cévním a nervovým poraněním.
11. Etážové a vícečetné zlomeniny dlouhých kostí.
12. Rozsáhlé devastace měkkých tkání a končetinová amputační poranění vyžadující kooperaci traumatologa a mikrochirurga.
13. Závažná poranění obratlů. Spinální poranění.
14. Střelná, bodná a střepinová poranění vyžadující specializovanou péči.

Příloha č. 2

B. Úrazové diagnózy a stavy u dětí, které vyžadují péči v Traumacentru

1. Polytrauma.
2. Závažná poranění dětí do 15 let a adolescentů vyžadujících komplexní léčbu.
3. Kraniocerebrální poranění s přetrvávající poruchou vědomí a/nebo závažnou neurologickou symptomatologií.
4. Závažné poranění hrudní, nitrobřišní a retroperitoneálních orgánů, zvláště při sdruženém poranění, které u dětí vyžaduje vysoce specializovanou komplexní péči.
5. Závažné maxilofaciální poranění.
6. Závažné zlomeniny:
  - vícečetné zlomeniny,
  - etážové vícečetné zlomeniny ypsi- i kontralaterální, zvl. v oblasti fýz,
  - závažné, rozsáhlé otevřené zlomeniny s větší ztrátou krytu měkkých tkání, nebo s rozsáhlým poškozením měkkých tkání, periferních nervů, compartement syndrom,
  - nereponibilní, nestabilní a závažné atypické suprakondylické zlomeniny humeru,
  - dislokované zlomeniny pánevního kruhu, zvl. při sdruženém poranění,
  - zlomeniny acetabula, v oblasti ypsilonové chrupavky,
  - zlomeniny krčku femuru,
  - fyzární poranění a nitrokloubní zlomeniny s nejasnou diagnózou,
  - tříštivé a dislokované zlomeniny obratlů.

Příloha č. 3

Triáž

rizika úrazových pacientů na místě úrazu a jejich směřování do nemocničních zařízení k poskytnutí definitivní péče (dále Triáž).

Převzato od American College of Surgeons v roce 1993.

Definice:

Triáž rizika úrazových pacientů identifikuje na místě úrazu pacienty vystavené energii ekvivalentní nárazu v rychlosti ≥ 35 km/h. Až 90 % pacientů se zraněním klasifikovaným v Injury Severity Score > 15 bylo takové energii vystaveno a jejich riziko brzkého ohrožení některé ze životních funkcí ≥ 10 %.

Triáž se skládá z veličin zjistitelných na místě úrazu, kterými jsou první zjištěné hodnoty fyziologických funkcí, fyzikálně zjistitelná anatomická poranění a určité prvky vypovídající o mechanismu úrazu. Dostačuje jedna pozitivní veličina v alespoň jedné ze tří uvedených skupin veličin k tomu, aby byl pacient označen za triáž pozitivního. Pomocným kritériem je věk a komorbidita.

Blíže viz příloha č. 4 a č. 5.

Triáž pozitivní pacient představuje pacienta hodného zvláštního zřetele pro:

- a) nutnost:
  - komprese časové osy v reanimační fázi,
  - efektivního terapeuticko-diagnostického procesu,
  - včasné kauzální terapie;
- b) signifikantně větší riziko závažné morbidity a letality.

Vyplývající skutečnosti pro praxi:

- a) Dispečer zdravotnické záchranné služby (dále „ZZS“) může na základě telefonických informací identifikovat Triáž pozitivitu a rozhodnout o včasné nasazení vrtulníku ZZS.
- b) Lékař ZZS identifikuje na základě Triáž positivity závažnost zranění na místě úrazu.
- c) Triáž pozitivní pacient je pacient v obecném principu indikovaný k primárnímu směřování do Traumacentra a pokud je Traumacentrum informováno ze strany ZZS prostřednictvím zdravotnického operačního střediska o pacientovi splňujícím výše uvedená kritéria, je povinno pacienta přijmout.
- d) O směřování úrazového pacienta rozhoduje vždy lékař ZZS na základě Mezinemocniční triáže, v níž je Triáž pozitivita pouze jednou z hodnocených veličin. Při vyhodnocení positivity ve skupině mechanismu úrazu u pacienta bez známek zranění a s normálními parametry fyziologických funkcí rozhodne lékař ZZS o směřování pacienta i s ohledem na konkrétní situaci rozložení sil a prostředků.
- e) Mezinemocniční triáž představuje volbu zdravotnického zařízení tak, aby mohl být splněn základní konečný požadavek na poskytnutí včasné kauzální terapie.

Zde je nutno zhodnotit aktuální čas od zranění, geografickou polohu, denní či noční dobu, povětrnostní podmínky a vyplývající transportní podmínky a časy do jednotlivých zdravotnických zařízení, která jsou v daném regionu dostupná.

Závěry:

Triáž pozitivní pacient je pacient hodný zvláštního zřetele s ohledem na nutnost rychlého a efektivního postupu k uzavření pracovního diagnostického souboru a k bezprostředně navazující kauzální léčbě. Čtyřleté zkušenosti s využitím Triáže rizika úrazových pacientů doporučené American College of Surgeons v Traumasystému Královéhradeckého regionu potvrzují dostatečnou prediktivní sílu tohoto třídícího nástroje k identifikaci pacientů s vysokou pravděpodobností závažného zranění a s více než 10% rizikem ohrožení vitálních funkcí již na úrovni příjmu tísňové výzvy nebo na místě vzniku úrazu. Triáž lze proto doporučit k využití v praxi ZZS na

celorepublikové úrovni. Podmínky k plynulé návaznosti přednemocniční a nemocniční multidisciplinární péče jsou systémově vytvářeny v Traumacentrech, kam je žádoucí tyto pacienty primárně směřovat. Za směřování konkrétního úrazového pacienta zodpovídá lékař ZZS, který se rozhoduje na základě Mezinemocniční triáže, v níž kromě výsledku Triáže rizika hodnotí i další faktory podstatné k naplnění základního cíle, kterým je včasná kauzální léčba patofyziologických stavů bezprostředně ohrožujících život.

Komunikace lékaře ZZS s dispečinkem ZZS a potažmo se zdravotnickým zařízením, kam má být pacient směřován je nezbytná. Podmínkou je jedno telefonní číslo v Traumacentru (kontaktní místo) pro avizování pacientů ze strany ZZS.

Evidence Triáž pozitivivity či negativity v dokumentaci ZZS i Traumacentra na celorepublikové úrovni a předávání těchto dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS) je žádoucím opatřením k nastavení monitorace výskytu závažných zranění a směřování těchto pacientů, jakož i vývoje jejich morbidity a letality.

Příloha č. 4

Triáž ohrožení životních funkcí

Funkce:

Identifikace pacientů s ohrožením vitálních funkcí $\geq 10\%$ v přednemocniční etapě. Tito pacienti uvedeným rizikem splňují kritéria pro primární směřování do Traumacentra. Neodůvodněné směřování Triáž pozitivního pacienta na nižší stupeň péče je nesprávným postupem.

Pozitivita:

Stačí pozitivní 1 položka v alespoň 1 skupině „F“ nebo „A“ nebo „M“, skupina „P“ obsahuje pomocné faktory.

F. Fyziologické ukazatele:

1. GCS < 13
2. TK syst < 90 mmHg
3. DF < 10 nebo > 29/

A. Anatomická poranění:

1. pronikající kranio cerebrální,
2. nestabilní hrudní stěna,
3. pronikající hrudní poranění,
4. pronikající břišní poranění,
5. nestabilní pánevní kruh,
6. zlomeniny ≥ 2 dlouhých kostí (humerus, femur, tibia).

M. Mechanismus poranění:

1. pád z výše > 6 m,
2. přejetí vozidlem,
3. sražení vozidlem rychlostí > 35 km/h,
4. katapultáž z vozidla,
5. zaklínění ve vozidle,
6. smrt spolujezdce.

P. Pomocná kritéria:

1. věk < 6 let,
2. věk > 60 let,
3. komorbidita kardiopulmonální.

Literatura: American College of Surgeons (1993 a) ATLS instructor manual 1: 1- 4 (Abstract)
American College of Surgeons (1993 b) Comitte on Trauma. ATLS instructor manual 2: 37- 42 (Abstract)
Seekamp A., Kalbe P., Tscherne H.: Struktur der Präklinischen Versorgung;
v: Tscherne H., Regel G.: Trauma – Management. ISBN 3-540-61605-5, Springer Verlag Berlin, Heidelberg
1997, s. 19 – 21.

Příloha č. 5

Triáž u popálenin u dospělých a dětí

1. Rozsah a hloubka postižení:

- I° > 50 % TBSA,
- II° > 20 % TBSA,
- III° > 5 % TBSA.

2. Lokalizace zranění:

- obličej,
- ruce,
- nohy,
- genitál.

3. Popálenina v rámci polytraumatu nebo závažných komorbidit.

4. Zasažení a průchod elektrickým proudem.

5. Porušení kožního krytu zářením (onkologie, radiační nehody).

6. Třídění popálenin u malých dětí:

- věková kategorie 0 - 2 roky:
  - I. stupeň nad 5 % tělesného povrchu (povrchní)
- věková kategorie 2 - 8 let:
  - II. stupeň nad 10 % tělesného povrchu (povrchní)
  - III. stupeň jakýkoli rozsah (hluboké) a lokalizace.

MUDr. Markéta Hellerová, v.r.
náměstkyně ministra

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – Redakce: Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 672. – Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt.cz, e-mail: sevt@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – Předpokládané roční předplatné se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. Pro rok 2008 činí I. záloha 1300 Kč. – Vychází podle potřeby – Tiskne: SPRINT SERVIS, Lovosická, Praha 9.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Praha 5, Elišky Peškové 14, tel./fax: 257 320 049 – Praha 4, Jihlavská 405, tel./fax: 261 260 414 – Brno, Česká 14, tel.: 542 213 962 – Ostrava, roh ul. Nádražní a Denisovy, tel./fax: 596 120 690 – České Budějovice, Česká 3, tel./fax: 387 319 045 a ve vybraných knihkupectvích. Distribuční podmínky předplatného: jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevídování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. Podávání novinových zásilek povoleno ŘPP Praha č.j. 1178/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povoleno ŘPP Bratislava, pošta 12, č.j. 440/94 zo dňa 27. 12. 1994.

